

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 45

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 11 d. lapkričio (Nov.), 1926 m.

KAINA 5 CENTAI

Vol. XII.

LIETUVOS EKONOMINĖS DERYBOS SU SOVIETŲ RUSIJA EINA

Daug žuvo Philipinuose. Italai rengia didelę paskolą. Užmuš Mussolinio priešus. Šv. Onos Bazilika sudegė. Grekų rinkimai atsibuvo. Kinai pertaiso sutartis. Pilsudskis uždaro laisvę laikraščiams. Ugnis daug blėdies padarė Cantone. Angliakasių straikas Anglijoje jau baigiasi. Vokiečiai balevoja su komunistais

LIETUVOS EKONOMINĖS DERYBOS SU SSSR

Maskva, X. 22. (Elta). "Izviestija" deda platų interviu su Lietuvos ekonominės delegacijos pirmininku d-ru Purickiu dėl derybų Lietuvos ir SSSR prekybos sutarčiai sutart. D-ras Purickis korespondentui pareiškė:

"Mes teikiame daug reikšmės busimoms deryboms, nes tokia valstybė, kaip SSSR, yra labai svarbus Lietuvos kontragentas. Iki šiol prekybos apyvarta tarp abiejų valstybių buvo nežymi ir, gal būtų, kad abi valstybės nepakankamai rūpinosi tos apyvartos padidinimu. Prekybos sutarties sutarimas sudarys visas reikalingas sąlygas ir pagrindus mūsų prekybos apyvartos operacijoms plėsti.

Politinė sutartis, neseniai sudaryta tarp Lietuvos ir SSSR, be abejo, turi teigiamu būdu paveikti ir ekonominius abiejų valstybių santykius, juoba, kad abi šalys turi noro tuos santykius išplėsti ir pagilinti."

Liesdamas klausimus, kurie turi but svarstomi derybose, d-ras Purickas nurodė, kad Lietuva domina eksportas į SSSR tokių prekių, kaip oda, odos gamybos produktai, geležis, celiuloza, kartonas, žemės ūkio produktai (techniškos kultūros sėmenys ir kiti), arkliai ir t. t.

"Importo atžvilgiu iš SSSR—tęsė d-ras Purickis—mes suinteresuoti gaut naftos produktų, gumos pramonės dirbinių ir t. t. Iki šiol mes mažai įvežėm iš SSSR pramonės gaminių, bet dabar, prasidėjus deryboms, mes turėsim galvoj ir kitas prekes, eksportuojamas iš SSSR.

Šiuo metu Lietuvos užsienio prekybos balanse prekyboj su SSSR mes turim nežymų procentą tiek eksporte, tiek importe, iš viso 2—3 nuosimčius. Vienas prekybos sutarties uždavinių, aišku, yra atatinamas ir procento padidinimas. Derybose taip pat bus paliesti ir tranzito klausimai per Lietuvą. Jau ir šiuo metu dalis Sovietų prekių, siunčiamų į Vokietiją, eina per Lietuvą. Greta geležinkelių mus įdomauja ir jurų tranzitas per Lietuvą. Mes turime Baltijos juroj Klaipėdos uostą, kuris iki šiol

tranzito iš SSSR atžvilgiu visiškai nebuvo naudojamas.

Uostas tas neužšala, tuo tarpu kai kiti uostai Klaipėdos šiaurėje užšala. Mes manome, kad galėsime konkuruoti su kitais Pabaltės uostais, ir tikime, kad dalis SSSR jurų tranzito bus nukreipta per Klaipėdos uostą. Mes taip pat įsitikinę, kad jei bus susitarta su lenkų vyriausybe, plukdymo Nemunu klausimas bus išspręstas. Iš savo pusės Lietuvos vyriausybė jau turi paruošusi taisykles dėl plukdymo Nemunu Lietuvos teritorijoje.

Lietuvos prekybos ir pramonės sferos—pareiškė baigdamas d-ras Purickis—suinteresuotos, kad greičiau būtų sutarta prekybos sutartis su SSSR, nes ji yra svarbiausia rinkta kaimyninėms valstybėms" ("L. Ž.")

LENKIJOJ SMARKIAI VERDA

Sprendžiamoji valanda

Mums praneša iš Varšuvos, kad ten pastaruoju laiku aplink sprendžiamuosius veiksnius einanti smarki kova. Susirėmusios dvi partijos. Viena jų reikalaujanti nieko neatsižurint rengtis prie griežto žingsnio Lietuvos atžvilgiu, net jeigu teksią susiremt su jungtinėmis priešininčių jėgomis. Ji tikinanti, kad Lenkija šiuo laiku esanti militarai daug tvirtesnė negu, 1920—1921 metais; šalia reguliari armijos labai daug nusversianti savanorių armija, kurios ožalsis "200,000" jau esąs visai arti savo surealizavimo. Dabar ir tik dabar (po Maskvos traktato) esanti geriausia proga išspręsti keletui fait accompli išeitis į jures klausimas.

Prieš tą partiją stojanti kita, kuri tvirtinanti, kad toks griežtas žingsnis galys but pražūtingas Lenkijai, kad su juo jau esą pavėluota, kad Lenkija ties savim jau turinti bendrą frontą: Rusija-Lietuva-Rytprūsiai. Vienintėlis išeitis dabar beliekanti susitaikinti su Lietuva, atiduodant jai Vilnių. Atidavus Vilnių, atsiversias kelias į Maskvą, su kuria galima busią sudaryt sutartis. Tada Europos Rytai susikonsoliduosią. Atatinkamomis sutartimis Lenkija gausianti plačią išeitį į Klaipėdą, Liepoją, Rygą.

MAŽAS LAISVĖS VARPAS LEGIONIERIŲ SUSIRINKIME

Generolas McQuigg, komandierius Amerikos Legiono, prima nuo buvusio komandierio J. R. Kinder, Laisvės varpa, kuris buvo vartotas Philadelphiaj sušaukimui Legiono susirinkimo

Tada Lenkijos ekonominė padėtis pagerėsianti. Laikas tam esąs labai patogus. Prancuzija nuo Lenkijos tolstanti ir vis labiau artėjanti prie Vokietijos—amžinos slavų priešininčių, tuo budu paleisdama Lenkijai rankas. Paliovus Lenkijai interesuoti Tautų Lygą Rusija atskleisianti Lenkijai nesuskaitomų ekonominių galimybių.

Baigdamas musų informatorius priduria, kad kol kas vyraujanti pirmoji partija, bet jau esą šokių tokių simptomų, kad ir jos tarpe kartais kylą abejojimų. ("Vilniaus Aidas")

ITALAI RENGIA DIDELE PASKOLA

Roma, Italija, lapkr. 7.—Karalius Victor Emmanuel užgyrė Mussolinio tarimą užtraukt bilijono dolerių vidujinę paskolą. Grafas Volpi taipgi tikisi, kad paskola bus pasekminga ir daug prisidės prie liros curso pastiprinimo. Paskolos bonai bus pardavinėjami Italijoje, kolonijose ir italams gyvenantiems viso pasaulio dalyse. Bonai bus atmokami dešimties metų pabaigoje. Jie neš penktą nuosimtį. Paskola bus tvarkoma per italus bankierius, taip, kad kuodaugiausia pelno pasilikty Italijoje.

UŽMUŠ MUSSOLINIO PRIEŠUS

Roma, Ital., lapkr. 8.—Visi, kurie tik pasikesins ant Mussolinio gyvasties bus sušaudomi, pagal naują dekretą, kuris buvo išleistas pereiną ketvirtadienį. Isti-

kimi fašistai užims vietas daugelio policijos vadų ir prefektų provincijose. Naujomis teisėmis, policija netik sekios nužvelgtinus politinius priešus, bet prižiūrės ir kontroliuos viešus susirinkimus, išdirbimą, parodavimą ir turėjimą ginklų, knygų, žurnalų ir teatrų cenzurą, taipgi restoranų, krautuvių ir privatinų detektyvų leidimus. Bausmės už skleidimą gimdymo kontrolės propagandos yra pasunkintos, žinių agentūrų liuosybė aprubežiuota, ir keikimas yra sunkiai baudžiamas. Uždraudžiama nešiot maskas viešumoje. Mussolini su savo fašistais vis labiau rubežiuoja ir siaurina italų laisvę.

ATSIBUVO GREKŲ RINKIMAI

Atenai, Grek., lapkr. 8.—Republikonai laimėjo 140 vietų parlamente, sumušdami rojalistus rinkimuose atsibuvusiuose pereiną savaitę. Republikonų koalicijos vadais yra buvęs premieras Kafandaris ir M. Michalakopoulos. Gen. Pangalos, grekų prezidentui ir 34 ministrams tarnavusiems po juo, nebuvo leista kandiduoti. Komunistai gavo pažymėtinai mažai balsų.

KINAI NAIKINA SUTARTIS

Peking, Kin., lapkr. 8.—Kinija atšaukė, t. y., panaikino Kinų-belgų sutartį padarytą 1865 m. Tai yra pirmas panaikinimas sutarčių liečiančių 16 tautų. Kinija panaikino sutartį delto, kad Belgija užvilkino tarimąsi del-

naujos sutarties, ir, kad ji yra laikoma žemiau už tautas nugalėtas Pasauliniam kare, nors ji, Kinija, pritarė alijantams. Legališkai, Kinija neturėjo jokios teisės bei galės panaikinti sutartį taip dramatiškai. Betgi, atsizvelgiant į Kinijos nuolatines cenzurą, taipgi restoranų, krautuvių ir privatinų detektyvų leidimus. Bausmės už skleidimą gimdymo kontrolės propagandos yra pasunkintos, žinių agentūrų liuosybė aprubežiuota, ir keikimas yra sunkiai baudžiamas. Uždraudžiama nešiot maskas viešumoje. Mussolini su savo fašistais vis labiau rubežiuoja ir siaurina italų laisvę.

UGNIS PRIDARĖ DAUG BLĖDIES CANTONE

Hongkong, Kinija, lapkr. 7.—Ugnis sunaikino Cantono Straikų ir Boikoto Komisijos buveinę ir daugelį kitų namų. Gaisras prasidėjo amunicijos sąkrovioj, kuri, eksploduodama, uždegė kitus namus, aplink esančius, kartų ir kalėjimą, kuriame buvo surakinta tarp 50 ir 80 kalinių. Spėjama, kad jie visi žuvo. Blėdies pridaryta į \$5,000,000.

PILSUDSKIS ATĖMĖ LAISVĘ LAIKRAŠČIAMS

Varšuva, lapkr. 7.—Žinios praneša, kad Pilsudskis palepė savo uždėtam prezidentui išleisti "dekretą"—nustatymą, atimant laisvę laikraščiams rašyt apie valdžios reikalus, kurie sukeltų pas žmones nepasitikėjimą valdžios. Bausmės už tokius prasikaltimus eina nuo 300 dol. iki 1000 dolerių ir kalėjimas nuo vieno mėnesio iki trijų mėnesių. Pažebojimas laikraščių kilo iš tos priežasties, kad nekuri laikraščiai atvirai pradė-

jo pareikšt žmonėms Pilsudskio norus pastoti Lenkijos karaliūm. Pilsudskio ukazas duoda progą nubausti prasikaltusius patiems valdininkams be jokio teismo. Lenkų laikraščiai tuojuos šaukia konferenciją, kad pasipriešint Pilsudskio sumanytai varžynei. Matyt, kad Pilsudskis pradeda kovą prieš visą lenkiją.

ANGLIJOS ANGLIAKASIŲ STRAIKAS BAIGIASI

London, Angl. lapkr. 7.—Noras užbaigt angliakasių straiką, prasidėjusį 7 mėnesiai atgal, pasirodė esąs labai stiprus. Straikieriai vargiai galės atsilaikyti ilgiau. Daug industrijų yra patsiu-ppmirusių, bet pagerėjus kuro pristatymui, tikimasi, kad jos atsigaus.

VOKIEČIAI BALIAVOJO SU KOMUNISTAIS

Berlin, Vok., lapkr. 8.—Vokiečių valdžia ir veik visas diplomatinis korpusas, išskiriant Amerikos, atstovybę, dalyvavo apvaikščiojime 9 metų sukaktuvių nuo Rusijos revoliucijos. Į puičius Sovietų Atstovybės rumus susirinko 600 ypatų—Vokietijos "smetona"—kurios baliauvojo kartu su komunistais ir gėrė šampaną ir valgė kaviarą prieš milžinišką Lenino paveikslą. Ambasadorius Krestinskis su žmona ir ponija Kolontai, nauja ambasadore Meksikai, priiminėjo svečius.

ŽADA KRAUSTYTIS NUO DREBANČIOS ŽEMĖS

Leninakan, Armenija, lapkričio 7.—Žinios praneša, kad nepaliaujant žemės drebėjimui, Amerikos pašalpinis komitetas ieško patarimo pas geologus ar negečiau butų jiems persikraustyti su našlaičiais kur nors į kitą vietą, nes jau penkiolika dienų kaip žemė dreba. Drebėjimas pasinaujina penkis kartus į dieną. Kalnai nusėdo žemyn penkiolika pėdų nuo žemės drebėjimo.

TURI MOKYTIS ŽMOGŽUDYSTĖS

Maskva, lapkričio 9.—Sovietų komisariatas išleido "ukazą," kad visi mokiniai einanti aukštesnes mokyklas, turi but mokinami kariuomenės pareigų 180 valandų per keturius metus.

Ir porą mėnesių manevrų vasaros laiku. Vyrai ir merginos lygiai. Pasirodo, kad sovietų ponai rengia kariuomenę save apgint.

VIESULA SULAUŽĖ MOKYKLĄ IR 12 VAIKŲ UŽMUŠĖ

La-Plata, Md., lapkr. 9.—Netikėtai viesula nusileido iš šutinančios padangės ir sugriovė keletą namų. Labiausia nukentėjo maža mokykla, kur 50 vaikų mokinosi, mokyklą sugriovė ir 12 vaikų griuvėsiuose atrasta negyvais, kiti sunkiai sužeisti. Viesula tokia smarki buvo, kad nekuriuos vaikus po tris šimtus pėdų pakėlus nėsė.

KAUNAS (Elta), lapkričio 5 d., 1926 m.: Šią naktį Seimas ratifikavo Lietuvos-Rusijos nepuolimo sutartį. Balsavimo išdavos: 45 už, 24 prieš. Opozicija balsavo prieš. Lenkai susilaikė.

Lietuvos Pasiuntinybė Amerikai.

Amerikos Žinios

Sovietų atstovės neleidžia į Ameriką

Washington.—Rusijos valdžios diplomatė ponija Aleksandra Kolontai negavo nuo Amerikos konsulo Berline vizos įvažiuoti į Šv. Valstijas. Viza p. Kolontai neišduota remiantis ant šios šalies atevystės teisių, draudžiančių komunizmo pasekėjams liuosai lankyt Šv. Valstijų respubliką. Iš tos pačios priežasties metai atgal neišduota viza grafiui ir grafienei Karolyi ir Anglijos parlamento nariui Saklatvala. Ponija Kolontai buvusio Rusijos caro kariuomenės generolo dukte yra pasižymėjusi savo komunistiškam pažvalgom. Buvo sovietų atstovė Norvegijoje dabar paskirta į Meksiką. Keliaudama į Meksiką p. Kolontai norėjo atlankyti Ameriką.

KALĖDOS JAU ARTI

Siųskite pinigų savo gimnėms Lietuvoj, per Amerikos Lietuvos agentūrą. Pinigai išmokami greit, doleriais ar litais, pagal reikalavimą. Siųskit dabar, nelaukit paskutinių dienų.

AMERIKOS LIETUVIS, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Zinios iš Lietuvos

Pasvalis, Biržų apskrities

Jau ir pasvaliečiai pajuto me naują valdžią, nes pakeitė musų apskrities viršininką. Buvusios valdžios viršininkas p. Valansevičius tapo atstatytas nuo savo vietos už politikavimą, ir jo vieton gražintas atgal p. Broga, kuri pirmiausia buvo prašaliniu nuo cinamųjų pareigų.

Policijos vadas taipgi atstatytas nuo vietos kaip šalininkas buvusios dešinies valdžios, bet jo vietą kitas nepaskirtas, nes sulig dabartinio Seimo naujojo patvarkymo, visi Lietuvos policijos vadai likviduoti išskiriant Kaune. Kalbamos policijos vadų pareigos perduotos apskričių viršininkams. Čia, žinoma, nemažai sutaupinama valstybei lėšų.

Visame apskrity nemažai yra pakeitimų įvairiose tarnybos įstaigose, o daugiausia, tai bus policijoje; šioje tarnybos šakoje nemažai nuovadų viršininkų ir jų padėjėjų, randasi pakeistų naujais ir, rodos, kad sortyravimas dar nebaigtas, dar vis laukiama daugiau pakeitimų kaip musų apskrityje, taip ir visoje Lietuvoje.

Priežastys sortyravimų, tai žmonių skundai ant senosios valdžios viršininkų, už jų blogą elgimąsi su piliečiais, ir už tai dabartinę valdžią liuosuoja juos nuo svarbesnių vietų, kad užleisdu jas savo šalininkams. Nors tai būtų smerktinas apsiereiskimas, bet tą nepadorų ir nesvarų darbą pradėjo buvusioji krikščionių bloko vyriausybė, todėl už šitą nemandagų darbą yra kalta senoji valdžią, nes ji pirmutinę pradėjo tą purviną politiką praktikuoti.

Sprendžiant sulig žmonių kalbų ir upo provincijoje, tai naujoji valdžią turi stiprų pasitikėjimą valstiečiuose, nes kaimo žmonės daug ko gero laukia iš naujosios vyriausybės. Piliečiai yra labai patenkinti dabartinės valdžios demokratiškumu, kuri verčia savo valdininkus mandagiai elgtis su piliečiais, per ką valstiečiai įgauna daugiau drąsos atliekant savo reikalus valdiškoje įstaigose. Taipgi panaikinta miškų varžytinė, už ką kaimiečiai yra labai dėkingi dabartiniams valdžiam. Už žodžio, spaudos laisvę, demokratiškumą, taupumą, už sumažinimą automobilių skaičiaus ministerijoms, už panaikinimą titulavimo, už amnestiją, už pašalinimą sekvestro įstatymo, ir už daug kitų dalykų naujoji valdžią yra gerbiama didumos Lietuvos piliečių nuomone.

K. Armonas.

Spalių 22 dieną pirmas sniegas apdengė balta skraiste Lietuvos žemele. Siemet Lietuvoje derlius bendrai imant blogesnis kaip vidutinis.

K. A.

Orų stovis Lietuvoje Kaunas, 24 spaliu.—Siemet Lietuvoje buvo nekokia vasara, betgi ruduo dar blo-

gėnis, nės labai dažnai lijo lietus ir delto net miestuose visur didžiausias purvas. Be to, tarpais pučia labai smarkūs vėjai, pridarantieji žmonėms nemažai žalos. Tokie nepaprastai smarkūs vėjai putė 10 ir 14 šio spalių mėn. dienose, kurie daugelyje vietų nudraskė triobų stogus, išlaužė nemažai medžių, apdraskė malunus ir t.t.

15 spalių, 10 valandą vakare, šiaurvakarų pusėje, ant dangaus matėsi dideli raudoni (lig ugniniai) stulpai, kurie labai stebino žingeidžius žiurėtojus. Delei tokių nepaprastų gamtos reiškinių, žmonėse kilo visokių kalbų bei spėliojimų, ir tarp kit-ko kalbama, buk tie pasirodžiusieji 15 spalių ant dangaus raudoni stulpai, reiškia businti karą, nes, girdi, ir prieš pasaulinį karą, kilusį 1914 metais, buvę matomi kaip tik tokie pat raudoni dideli stulpai.

Nuo 16 spalių oras žymiai atšalo ir vietoje nuolatinio lietaus, ėmė sniguliuoti ir trečiadienį 20 spalių Mažeikiuose ir apeliškėse buvo prsnigė jau gana daug sniego. Kaune tuo pačiu metu irgi dikčiai snigo šlapdraba. Naktimis kiekvieną naktį stiprokai pašala.

Lietuvos sunus.

Boševikai P. Glovackui pranašauja naują areštą

Kaunas, 25 rugs.—Kaune politinė policija buvo areštavusi garsų kauniškių boševikų vadą ir iškalbingą oratorių studentą Pijų Glovacką, kaltinamą kurstyme prieš esamąją valdžią. Vėliau uždėjus užstatą, iki teismo Glovacką paliuosavo. Dabar savieji kolegos jam pranašauja naują areštą. Boševikų oficioze "Darbininkų Atstove" 23 Nr., iš 23 d. spalių, randame sekantį pranešimą: "Draugui P. Glovackui grėsia naujas areštas, o toliau sakoma: "Yra žinių, kad draugui P. Glovackui socialdemokratinė žvalgyba ruošia naują provokacinę bylą, už rugsėjo 19 d. mitingę pasakytą prakalbą Liaudies namuose. "Prasikaltimas" formuluojamas tokiu pat provokaciniu būdu, kaip už šančių "Illuzijos" salėje laikytą susirinkimą.

Dabartinė liaudininkų-socialdemokratų Lietuvos valdžią, vaduodamasi savo demokratingumo principais, iš syk buvo boševikams davusi laisvę, liuosai jiems veikt, betgi kuomet pamatė, kad gavusieji laisvę jie per daug plačiai siekia, jog net viešai stato reikalavimą pašalinti iš politikos valdančiųjų partijų vadus ir kurstomiose valdžios nepasitikėjimą, pradėjo juos šiek-tiek varžyti, suėminėjant įžymesnius boševistinio judėjimo vadus. Be paliuosuotojo Glovacko, kaip girdėt dar tebesėdi kalėjime Kalenda, Višniauskas ir Šakalys.

Be to, kaip praneša pusiau valdiškas oficiozas "Lietuvos Zinios", kad šiauliuose, esą areštuoti 5 asmenis, kuri

rie yra kaltinami prigulėjime prie komunistų partijos ir Panemunėje suimti du žmonės, už platinimą boševikiškos literatūros. Lietuvos sunus.

Kauniškių šaulių manevrai ir gandai apie karą

Kaunas, spalių 17.—Kauno šauliai, laukuose už Petrošunų (7 kilometrai nuo Kauno) darė savo manevrus, kuriuose buvo padaryti visokių karinių ginklų bandymai, ir be to pasakyta daug karštų prakalbų.

Sąryšy su tais šaulių manevrais, sulenkėjėlių tarpe, plačiai pasklido gandai apie busiantį Lietuvos-Lenkijos karą ir neva tą karą pradėsia lietuviai, puldami ant Vilniaus. Tokie beprasmingi gandai yra daugiausia skleidžiami tamsesniosios liaudies tarpe, kur randasi žmonių, kurie tiems gandams akiai tiki.

Lietuvos sunus.

Ivairios Zinios

Italijos tvanas

Roma, It.—Pranešta iš Bari ir kitų Adriatiko jurių pakrantės miestų apie didelį tvaną, iš priežasties pakilusių jurių vandens, kuris užpylė miestą Barį ir apeliškės miestukus. 38 ypatos neteko gyvybės ir 1000 žmonių liko be pastogės. Specialiai traukiniai veža nukentėjusiems pagelbą.

Naujas laikraštis

Paryžius, Fran.—Pradžioje 1927 metų bus išleistas Paryžiuje naujas socialistų dienraštis. Jo išleidimui sudėtas 2,000,000 frankų kapitalas. Vedėju ir redaktorium naujo laikraščio pasikirtas Leon Blum prie Francijos Deputatų kabineto socialistų partijos vadas.

Areštuotas ant laivo

Paryžius, Fran.—William Barton French liko areštuotas savo kelionėje laivu Paris, kuriuo jis važiavo per jures į New Yorką. Areštą varantas buvo siustas per radio Thomas Cook agentūros už neapmokėjimą \$3500. French bandė apmokėti agenturai savo bankiniais čekiais, kurių kapitalas jau buvo išsisėmęs.

Vokietijos nauji laivai

Kiel, Vok.—Vokietijos laivynas pasididino keturiais greitais torpėdiniais laivais, iš kurių pirmas jau tapo nuleistas ant vandenio. Nors nedidelis ir pastatytas sulyg Versalio sutarties įstatų, tačiau laivas.

Francijos ir Vokietijos sutartis

Berlinas, Vok.—Naujos Francijos ir Vokietijos sutartis kaslink geležies išdirbystės tapo užbaigta ir po raštais pasirašyta. Tai buvusių didžiausių priešų sutartis gali priverst prie kitų taikos sutarčių, reikalingų gerovei abiejų šalių.

Bazilikos gaisras

Quebec, Kan.—Antru kartą bėgį pastarųjų keturių metų šv Onos baziliką apšalė gaisras. Bazilika Ste-

Jus galite brangiau mokėti—bet geresnio nėra

NEŽIURINT kiek mokėtumėt, joks kitas cigaretas neužganėdins taip kaip rukstantis Camel. Joks kitas nėra tiek geras, tiek pilnas gerumo, kiaurai ir perdėm.

Camel vyravimas išsilaiko metais, delto kad užganėdinimui smagumo, ir grynai pasidžiaugimui joks kitas cigaretas mylios neprieina prie Camel. Negalima surukyti tiek Camels kad skonis nuvargtų. Jie niekad nepaliekia cigaretinio atsavidavimo.

Pamėgime Camel vieni pinigai neturį bal-

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, WINSTON-SALEM, N. C.

so. Milionai kurie lengvai išsigalėtų mokėti brangiau, perka ir ruko tik Camels. Visose gyvenimo profesijose "Pasiimkite Camel" yra pripažintas kaipo gerumo praleidimo žodis prie viršiausio cigaretuose.

Mes kviečiame jus pabandyti Camels. Į vieną šitą rūšį didžiausia pasauly tabako organizacija sudeda viską ką pinigais gali nupirkti. Jei norite skaniausio rūkymo kokis kada nors paėjo iš cigareto—

Pasiimkite Camel!

Anne de Beaupre pabudavota iš medžio laikinai sėkanti pirmąjį gaisrą. Bažnyčia ir visas bažnytinis turtas sudegė. Gaisras vos nesudegino viso miestelio. Gydytojai bėgo iš namų vidurnaktį gelbėdami kas ką galėjo.

Skandinavų studentai aplankys Ameriką

Stockholm, Šved.—Grupė Skandinavijos šalių moksleivių žada šiais metais aplankyti Ameriką, patyrt šios šalies išdirbystę ir pramonę, taipgi pasipažinti su jos mokyklomis ir valstybinėmis įstaigomis.

Stoka kunigų

Paryžius, Fran.—Francijoje duodasi jaust stoka dvasiškių. Apie 10,000 parapijų neturi užtektinai kunigų. Tarpe pildančių pareigas yra labai senų. Laike pasaulinio karo 4618 kunigų tapo užmuštais. Francijos jaunomenė skatinama eit į dvasiškių seminarijas.

Prašo pakartojimo Sacco bylos

Paryžius, Fran.—Senatorius Joseph Caillaux ir kiti prisidėjo prie Francijos peticijos prašanč Suv. Valsitijų valdžios pakartot Nicolo Sacco ir Bartholomeo Vanzetti bylą, mielaširdystės ir teisingumo vardu.

Paukavo gvybė

London.—Edward Hill 73 metų gelžkelio tarnas paukavo savo gvybę, idant išgelbėt ateinančių traukinį nuo grėsiančio pavojaus prie

Thorndale stoties. Ant gelžkelio rėlių buvo pamestas kirvis, tokiu būdu, kad traukinyms galėjo but išmestas iš rėlių. Senis paskubėjo jį prašalinti ir tapo auka užėjusio ant jo traukinio.

Smarkus žemės drebėjimas

Managua, Nicar.—Smarkus žemės drebėjimas sukretė Nicaraguą palikdamas skaudžius ženklus savo darbuotės. Daugybė namų sukratyta. Abelni turto nuostoliai viršins \$4,000,000. Žmonės bėgo iš namų į gatves ir tyrus kur prabuvo ketelė valandų bijodami sugrįžti į namus, nes pavojus visuomet gali but atkartotats.

Boševizmo sukaktuvės

Maskva, Rus.—Rusijos sovietai iškilmingai apvaikščiojo devynių metų sukaktuves nuvertimo carų režimo ir įsteigimo Rusijoj sovietų respublikos. Skaitlinga raudonoji kariuomenė aplankė Lenino grabvietę, prie kurios Kalinin ir kiti sovietų kalbėtojai ragino susirinkusius darbininkus nenurimt iki visi revoliucijos mieriab bus atsiekti.

Belgijos sosto įpėdinio vestuvės

Stockholm, Belgijos sosto įpėdinis kunigaikštis Leopoldas apsigėdė su Švedijos karaliaus brolio duktere kunigaikšte Astrida. Švedijoj atsibuvo tiktai civilė ceremonija, tikybinė bus Belgijoj. Tuojaus po ceremonijų jaunavedžiai atskirais laivais nuvažiavo į Bel-

gija. Leopoldas yra Rymokatalikų tikybos, Astrida liuteronė. Sutuoktuvės bus laikomos R.-katalikų tikybos bažnyčioj, kunigaikštei Astridai davus prižadą, kad busianti vaikai bus katalikai. Mánoma, kad ji pati vėliau priims R.katalikų tikybą, idant nesiskirt nuo vyro giminės ir visos tautos.

Tris drąsuoliai

Vienna, Aust.—Nors Kolumbo laikai likosi toli užpakalyje, tačiau drąsuolių pasaulyje netruksta. Trys austrai: Hans Plasonig, Christian Jackobitch ir Antone Mendel, 20 pėdų ilgio valčia, aprupinta nedideliu gazolinu motoru, išsileido ke lionė į Ameriką. Jie žada važiuot Dunojaus upe, Suezo kanalu ir per Pacifiko didžjures pasiekt Ameriką.

Verkė skirdamosi su savo tėvyne

Malmoe, Šved.—Su visom priderančiom karališkos šeimynos narių ceremonijom kunigaikštė Astrida tapo išlydėta ant laivo Fylgia, ku-

riuo ji pasieks Belgijos kraštą. Su kunigaikšte važiavo tiktai jos motina. Tėvas jos ir vestuvių svečiai važiavo kitu laivu. Kunigaikštis Leopoldas su savo palydovais taipgi važiavo skyrium. Kunigaikštė negalė jo paslėpt ašaras, kurios jai veržėsi iš akių, kuomet reikėjo skirtis jai su savo tėvyne.

Vokietijos piktadariai

Hildesheim, Vok.—Otto Schlesinger ir Will Weber tapo nuteisti mirtin už išveržimą iš rėlių ekspresinio traukinio prie Cologne, kurioj nelaimėj žuvo 24 ypatos. Piktadariai teisinosi, kad nemanė papildyt žmogų žudystę, bet traukinį stabdė su apilėšimo tikslu.

Lengvai nubausti

Maskva, Rus.—Trockis, Zinovief, Kamenef ir kiti komunistų vadai už bandymą iškrypt iš komunizmo vėžių tapo komunistų partijos kongreso nubausti — žodžių cenzura.

VELTUI VELITUI! Paraklaukite veltui duodamos nuvėdinis borkuėtis BAMBINO. Mes norime, kad jis išbandytumėt jį!

Geriausias Kudikiams

Kuomet kudikis verkia ir skausmo kančinamas spardos savo mažiomis kojomis—pamėginkite

Nuo užkietėjimo vidurių, dleгло ir mėšlungio viduriuose ir skilvyje negali buti nieko geresnio ir pagelbingesnio.

35c. vaistinėse.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

M. PALTANA VIČIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States—\$2.50
In Foreign Countries—\$3.00
Single copies—5 cents

Advertising rates on application

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergiais, leidžiamas
per
M. PALTANA VIČIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose—\$2.50
Kitose valstybėse—\$3.00
Pavieniai egzemplioriai—5 centai
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto

Entered as Second Class Matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

PERMAINOS LIETUVOJE

Vidaus reikalų ministerija yra paruošusi ir pateikusi Ministerių Kabinetai įstatymo projektą, liečiantį metrikavimo sutvarkymą Lietuvoje

Ligi šiol, kaip yra žinoma, visi metrikai, einant senais rusų įstatymais, buvo surašomi pas dvasininkus. Tokia tvarka seniau ir kitose šalyse buvo. Mat tam tikri žmogaus gyvenimo apsieikimai, kaip gimimas, mirimas, ir jungtuvės nuo senų senovės buvo surišti su tam tikromis apeigomis. Tos apeigos iš stabmeldžių perėjo ir krikščionybei. Katalikų ir stačiatikių bažnyčios, duodamos toms apeigoms ypatingos reikšmės, surišo jas su sakramentų teikimu.

Tikybinų persekiojimų laikais visi buvo verčiami bažnytines apeigas atlikti. Tų apeigų formalus atlikimas buvo laikomas ištikimybės bažnyčiai ženklu. Todėl vėliau, kai valstybei pasirodė reikalinga gyventojų civilės padėties keitimų registraciją, bažnyčia šį reikalą pasistengė sunaudoti tikinčiųjų civilinio gyvenimo kontrolei ir pasisavino grynai valstybinio pobūdžio funkcijas.

Mūsų laikais, po sunkių pamokų, kurių turėjo Europos tautos iš tikybinų karų, visur prieita išvados, kad bažnyčios ir valstybės reikalai negali būti painiojami, o turi būti tiksliai atskirti.

Dvasininkų pastangos daryt per bažnyčią įtakos ir valstybių politiką beveik visur privertė atskirti valstybės funkcijas nuo bažnytinių. Ir metrikavimo srity šią dieną visuose kulturinguose kraštuose yra įvesta tokia tvarka, kad gimimo, mirimo ir jungtųjų aktus surašo ne dvasininkai, bet tam tikros valdžios įstaigos.

Tuo budu, valstybinės reikalas — gyventojų prieauglio registracija, — atskiriama nuo grynai tikybinio pobūdžio apeigų, kurias ne vienam tikinčiajam, surašiusiam metrikavimo punkte gimimo, mirimo ar jungtųjų aktus, nedraudžiama atlikti, einant jo tikybos reikalavimais, pas savo dvasininkus. Rusų imperija kultūros atžvilgiu buvo labiausiai atsilikęs Europoje kraštas. Todėl ir perėjė mums iš rusų metrikavimo reikalų įstatymai nustato tokią tvarką, kurios niekur šiandien Europoje nėra.

Prieškarinėje Rusijoje nebuvo tikėjimo ir sąžinės laisvės. Buvo privilegijuota stačiatikių tikyba ir "antros rusies" visos kitos tikybos. Šioji aplinkybė atsiliepė visur ir į rusų įstatymus, liečiančius bažnyčios ir valstybės santykius.

Lietuvos Respublikoje tikėjimo ir sąžinės laisvė yra įrašyta į konstitucines piliečių garantijas. Todėl turi būti aišku, kad senieji rusų įstatymai šioje srity mums negali tikt.

Norėdami visur kur sekt kulturingų kraštų pavyzdį, mes ir tokiame reikale, kaip metrikavimas, turime pagaliau susitvarkyti. Civilinės padėties aktai pas mus turi būti vedami valdžios įstaigose, o ne pas dvasininkus. Greta šito turi būti pertvarkyti paseinė rusų įstatymų nuostatai, liečiantieji jungtuves ir perskyrimą.

Įėjus Lietuvai į kulturingų Europos valstybių šeimą, jos santykiai su užsieniais neuolat auga, o sykiu auga ir atskirų Lietuvos piliečių reikalai užsieniuose ir svetimųšalių Lietuvoje.

Augančiame gi mūsų piliečių su svetimsalais bendravime su civilės padėties aktais tenka dažnai susidurti. Ir mūsų atsilikusi nuo viso kulturingo pasaulio tvarka šiuo atžvilgiu daug ką privertė daryti ir bendras išvadas del mūsų kulturingo atsilikimo, nekaltant jau apie tai, kad civilinių aktų teisetumo klausimas dažnai ir prityrusiems juristams virsta pas mus nenugalimu.

Pačioje Lietuvoje civilinės padėties klausimu veikia ne vienodi įstatymai: buvusios Kauno gubernijos vieni, Suvalkijoje kiti, o Klaipėdos krašte jau nuo senai yra įvestas civilinis metrikavimas.

Kauno bažnytinės provincijos įkurimas, įvykdytas be reikiamos valstybinės sankcijos, negali būti iš valstybės pusės pripažintas, juo labiau, kad tokiu pripažinimu valstybė susilpnintų savo poziciją, į kurią ji yra atsistojusi Vilniaus atvadavimo klausimu. Todėl, budama nuosaiki, valstybė negali pripažinti ir išrašomų naujose kurijose civilinių aktų. Tai taip pat verčia vyriausybę susirupinti greitesniu metrikavimo sutvarkymu.

Be to, nereikia užmiršti ir sekancijos iš mūsų konstitucijos 13 § piliečių

teisės but laisviems nuo tikybinų apeigų atlikimo, jeigu piliečių įsitikinimai jų nepripažįsta. Demokratinėje valstybėje, kokia yra mūsų Respublika, tik per nepasiziūrėjimą galėjo but kenčiama tokia tvarka, kad surašant civilinės padėties aktus, piliečiai buvo verčiami atlikti ir bažnytines apeigas, kurios turėtų but kiekvieno piliečio laisvo tikybinio apsisprendimo reikalas.

Todėl reikia pasakyti, kad civilinio metrikavimo įvedimas yra senai pribrendusi Lietuvoje reforma.

Be reikalo opozicija deda pastangų ta reformą risti su bet kokių bažnyčios puolimu. Ši reforma mažiau paliečia dvasininkus, negu kunigų algų klausimas. Be to, einant mūsų konstitucijos 85 §, tikintiems bus palikta teisė surašyti gimimo, mirimo ir jungtųjų metrikavimą pas jų dvasininkus. Todėl metrikavimo reforma praktikoje tik išplės tą laisvę, kurią dabar turi tikintieji, ir tiems piliečiams, kurie metrikų surašymą nelaiko tikybine apeiga.

Tai nėra "negirdėti stebuklai," kaip civilinių metrikavimą vadina opozicijos spauda, o butinas valstybės reikalas. Ir jeigu ką galima pavadinti "negirdėtų stebuklu," Europoje XX amžiuje, tai tik ta tvarka, kuri ligi šiol metrikavimo srity Lietuvoje užsiliko. Juo greičiau Europa nustos pamatu tuo mūsų "stebuklu" stebėtis, juo sveikiau bus mūsų krašto geram vardui. ("Lietuva")

PRANEŠIMAS

Lietuvos Vyriausybės įsakymu New Yorke įsteigtas Lietuvos Respublikos Generalinis Konsulatas, kuris pradėjo veikt nuo lapkričio mėn. pradžios.

Generalinis Konsulatas atliks visus reikalus, kurie būna atliekami pirma Konsulate, be to į Generalinį Konsulatą pervesti konsuliariai reikalai, kurie buvo atliekami Lietuvos Pasiuntinybės Washingtone.

Tad visų užinteresuotų asmenų dėmesiui pranešama, kad visais pasų ir leidimų reikalais reikia kreiptis ne į Pasiuntinybę, bet į Generalinį Konsulatą. Lietuvos Laisvės Paskolos kuponų mokėjimas pasilieka ir ilgainiui Lietuvos Pasiuntinybės žinioje.

Lietuvos Generalinio Konsulato adresas: **Lithuanian Consulate, 15 Park Row, New York City.**

PASIBAIGĖ GENEROLIENĖS DE BONDI BYLA

Ši byla jau senai nervina Lietuvos visuomenę ir š.m. kovo mėn. pradžioje, kai tą bylą nagrinėjo Kauno apygardos teismas, buvo susitingyta ir spaudoje. Sakysim, tautininkų organe "Lietuvy" buvo reikiama pasipiktinimo, kam, esą, teismas tokia seną ponią pasmerkęs kalėt.

Generolienė de-Bondi kilusi iš Širvintų miestelio, Ukmergės apskr., 1923 m. vasarą slapta perėjo demarkliniją. (Iš Vilniaus) atvyko Lietu-

von į nuosavą Krikštėnų dvarą ir pradėjo energingai veikt lenkų naudai agitaciją. Apsimetusi galestingąja sesele rinko lenkų armijai aukas: pinigais, rubais ir įvairiais daiktais.

Be to, važinėdama po Vilniaus apylinkę agitavusi palaikyt lenkų valdžią, o pagoniška Lietuva esanti niekam nereikalinga.

Tuo laiku Lenkų sudarytoji Meištaivičiaus valdžia pradėjo masinius persekiojimus Vilniuje gudų ir lietuvių veikėjų. Tada buvo suminti ir pagarsėjusi net Vakarų Europoj "33" lietuvių-gudų darbuotojai ir mokslininkai, tačiau trukstant įvykių "33" kalinti 16 d. Lukišio tvirtovėse—paleisti.

Tada lenkų moters, kurių tarpe buvo ir De-Bondi, "pilnomis širdimis mielės lenkų tautai ir degdamos didžia baime del savo valstietybės pavojų" parašė protestą lenkų valdžiai, kam ši "33" iš kalėjimo išleidusi. Tuo savo ponių protestu Lenkų valdžia operavo tautų sąjungoj.

Kauno apygardos teismas 1926. III. 2. gen. De-Bondi nubaudė 1 m. 6 mėn. sunkių darbų kalėjimo, tačiau priitaikius amnestijos istatimą jai paskirta kalėt tik 9 mėn.

Spalių 16 d. gen. De-Bondi bylą nagrinėjo Vyriausijos Tribunolas ir jos apeliacijos skundą atmetė, tik paminė baudžiamojo statuto straipsnį, bet faktinai bausmė palikta ta pati. Gynė p. Stankevičius. ("L.Ž.")

Amerikos Žinios

Rumunijos karalienės kelionė

Seattle, Wash.—Karalienė Maria su savo palydovais apsilankiusi Kanadoje, atvažiavo į Spokane, Wash. kur rado gyventojus labiau įdomaujančius vietiniais rinkimais ir balsavimais negu jos ypata. Karalienės traukinis pavėlavo 6 valandomis, kas labai pakenkė jos priėmimui. Gubernatorius Roland Hartley ir 30 aplinkinių miestų majorų laukė per šešias valandas karalienės atvykstant. Oficialiai patiko karalienę Seattle miesto majorė ponė Berta Landės perstačiusi jai moterų klubo delegaciją. Tą patį vakarą karalienėi buvo paruoštas rumunų tautiškas teatras.

Netiki į mokyklas

Modesto, Cal. Ukininkas J. R. Miles nepripažįsta mokslo ir nenori leist savo sūnų į aukštesnę mokyklą. Ne perkalbėdami senio užsispyrimą, jį bandė įkišt ant kelių dienų į kalėjimą, bet tas nepagelbėjo. Miles sako, kad jis greičiau sutiks visą savo amžį sėdėt kalėjime ne kaip leist savo vaikus mokyklon, kur, sulig jo nuomonės, mokina tik gert, rukyt ir kazyruot.

Houdini palaidotas

New York. Daugiausia pagarsėjęs Amerikos magiškas Harry Houdini miręs Detroit, Mich. tapo pagarbentais į New Yorką ir palai-

dotas MacPhelan kapuose. Apie 1000 draugų ir pažįstamų lydėjo kuną į kapus. Daug klubių ir organizacijų prisituntė savo apgailestavimui vainikus. Velionio magiška lazdelė tapo pusiau sulaužyta ir padėta ant jo grabo.

Vestuvės ore

Brockton. — Lieutenantas Chester Dawson ir panelė Mae Fanton turės savo sutuoktūvių ceremonijas ore, vieną mylę aukščio nuo žemės paviršiaus. Padangių sutuoktūvės gal bus skalesnės už žemines.

Traukinis užmušė pastorių

Ossipee, N. H.—Rev. Edward Cummings, buvusis Bostono pastorius, važiuodamas su savo žmona automobiliu skersai gelžkelei tapo nelaimės auka. Sniegu krintant pastorius Cummings neužmatė ateinančio traukinio, kuris davė j automobiliui sulauždamas jį į trupiūnas. Pastorius užmuštas ant vietos, jo žmona nugabenta į ligoninę, kur yra sunkiam padėjime.

Rado nužudytą 7 metų mergaitę

New York.—Vera Lempsey 7 metų mergaitę rado namuose ant Park ave. negyvą. Gerklė mergaitės buvo perpiauta nuo vienos ausies iki kitai. Nužudytą mergaitę rado jos 6 metų sesutė.

Vagių darbuotė

New Orleans.—Du ginkluoti vagys nušovė Chefmente kompanijos darbininką James Nelson'ą ir pavogė \$12,000 darbininkų algų apmokėjimui, pabėgo. Nelson mirtiname padėjime.

Gydytojas nusižudė

Boston.—Dr. William H. Bailey žinomas Bostono gydytojas atėmė sau gyvybę peršaukiant sau širdį. Priežastis saužudystės nežinoma, manoma, kad persidirbęs nustojo sveikatos.

Viena moteris išrinkta į kongresą

New York.—Iš 19 moterų kandidačių į Suv. Valstijų kongresą šiais balsavimais vos viena tapo išrinkta. Ji yra ponė John W. Langley iš Kentucky žmona buvusio atstovo Langley. Ikišiol kongrese užima vietas trys moterys: ponė Florence Kahn iš Kalifornijos rep., ponė Edith Rogers, Massachusetts rep., ir ponė Mary Norton demokratė iš New Yorko. Ponė Langley ketvirta moteris Suv. Valstijų kongrese.

Prezidento traukinis užėjo ant automobilias

Wilmington, Del.—Specialis traukinis, vežantis prezidentą Coolidge ir jo žmoną į Massachusetts valstiją balnuot, užgavo važiuojantį skersai gelžkelei automobili, arti Aberdeen, Maryland. Sužeidimų nebuvo.

Orlaiviai susimušė

Pensacola, Fla.—Lakunas Hickory Floed iš Portland, Ore. užmušė ant vietos, kuomet jo orlaivis susimušė su kitu 3000 pėdų aukščio,

ore. Sparnas orlaivio nulužo ir Floed bandė nusileist su parašutu. Parašutu neiatsidarius Floed nukrito ir užsimušė. Tai antras perietos savaitės atsitikimas nepasekmingo nusileidimo prie pagelbos parašutų. Henry Harrison iš Cambridge, Mass. užsimušė pirmadienį 1 lapkričio.

Miego ligos apsigimiai

New Bedford.—Trys nauji apsigimiai miego liga pranešta iš Fairhaven. Pasikūtinis apsigirgo 2 metų vaikas Frank Norman ir yra sunkiam padėjime. Mary McAdams 6 metų mergaitė mirštanti, gi sirusi trečioji taja liga—mirė.

Pastoriaus nužudymo byla

Somerville, N. J.—3 dieną lapkričio prasidėjo pertraukti ir pamiršti per keturias metus tyrinėjimai apie nužudymą pastoriaus E. Hall ir jo numylėtinės p. Mills. Spauda šiemet pakėlus tą klausimą privertė teisėjus pasidaruot apie išaiškinimą tos žmogžudystės ir nubaut kaltus. Kaip nužūrėtus suareštavo pastoriaus Hall žmoną ir jos du broliu Henry ir Willie Stevens. Willie yra silpnaprotris. Atrodo, kad byla bus paini ir įdomi.

Kunigą nuteisė mirtin

Santa Anna, Cal.—Buvusis Amerikos katalikų kunigas Pilypas Goodwin tapo nuteistas mirtin ant elektrikos kedės už nužudymą perieitą pavasarij J. J. Pattersono. Kunigo apgynėjai bando gaut leidimą atkartojimo bylos ir pakeitimo mirties bausmės lengvesne.

Rado sandelį degtinės

New York.—Prohibicijos valdyba rado New Yorke didelį sandelį degtinės, kurios vertė nuskaitytiavo į šešis milijonus dolerių. Iš 5000 bačkų 23 tapo pavogtos. Degtinė buvo kraunama sandeliniu nuo laivų ir užlaikoma buk del vaistų, tačiau rušis ir kiekybė degtinės parodo, kad daroma iš to platų biznį. 19 žmonių nužūrėti tame bizny.

Medžioklės auka

Enfield, Me.—Walter Curtis 35 metų amžiaus tapo nušautas mirtinai per savo draugą, su kuriuo jis išėjo medžiot. Pamatę juodu stirną, persiskyrė ir besivydami, Curtis akys savo draugo pavirto į stirną ir tapo vietoj jos nušautas.

Vienuolės vestuvės

Washington.—Panelė Anna Le Brun, per 25 metus buvusi New Bedfordo vienuolyne sesutė, 4 dieną lapkričio išėjo už savo jaunų dienų draugo karininko Frank Levesque. Pora saivačių atgal panelė Le Brun atsiskakė nuo savo įžadų. Kunigas M. Kelly davė jiems šliubą.

Pagerbė seną mokytoją

Albany, N. Y.—Panelė Emily Howland 99 metų amžiaus tapo apdovanota garbės diplomu Daktaro Teisų. Panelė Howland tarnavo

kaipo mokytoja per 50 metų savo ilgo amžiaus ir gilioj senatvėj sulaukė pirmutinės tarpe moterų mokytojų tos aukštos garbės.

Gavo pilietystės popierias

Philadelphia, Pa.—Pagarsėjęs po Ameriką pianistas Josef Hoffman 5 lapkričio gavo pilnas Suv. Valstijų piliečio popierias. Hoffman yra gimęs Lenkijoj.

Puolant iš orlaivio nuėmė paveikslus

Washington, D. C.—James Clark, pagarsėjęs parašutų operatorius, atsižymėjo nepaprastu gudrumu, kuomet nusileidęs su savo parašutu (didelis skėtis) nuo orlaivio, pataikė laike kelionės nutraukt paveikslus. Aparatą jis turėjo užkabintą ant kaklo ir šokdamas kelis tukstančius pėdų žemyn nuėmė žemės paviršiaus judamus paveikslus.

Kiek plaukų ant galvos

Chicago, Ill. — Blondinės turi 150,000 plaukų ant galvos, brunetės 100,000 ir raudonplaukės 30,000. Bent taip sako N. R. Andrews, grožės žinovas.

Nupuolė nuo 19-to aukšto

Chicago, Ill. — Iš priežasties nesisekimo bizonje Abraham Schaffer krityo nuo 19 lubų lango Metropolitan Block namo. Šimtai žmonių matė nelaimingą žmogų puolant ir užsimušant ant vietos.

Atgavino numarintą bylą

Jersey City, N. J.—Keturi metai atgal atsitikusias nužudymas pastorio Edward Hall ir jo numylėtinės ponios Eleanor Mills per nesusektus piktadarius buvo pamirštas. Šiais metais tulla laikraščiai priminė visuomenei apie lengvai numarintą bylą taip biauirus dviejų ypatų nužudymo, kas iššaukė ir privedė prie perkartinėjimo bylos. Pasirodo, kad liudininkų toj byloj netrukstos. Tris ypatos tapo areštuotos ir laukia teismo, kuris prasidėjo 3 lapkričio. Tos ypatos yra našlė nužudyto pastorio Hall ir jos du broliai William ir Frank Stevens.

TUKSTANČIAI JAUČIA ESANT SAVO PRIEDERME

patart vartot Pepsinic Seltzer del pilvo nesveikatos

Žmonės, kurie vartojo Pepsinic Seltzer sako, kad tai yra geriausia gyduolė panaikinimui gazų, nevirškinimo, kvaitimo ir pilvų nesveikumu. Jie nėra vartoję geresnės ir už tai nesigaili patart jos savo draugams. Jei turi skausmus prie širdies, šone, ar nugaroje, gal pamanysi, jog tai yra širdies liga ar apendicitas ar kepenų kenksmas, bet greičiausiai paėina nuo gazo viduriuose. Arba, jei viduriai nevirškinama, paėina nuo nervišumo, įtempimo dirksnių ar karšto budu. Pepsinic Seltzer yra tikrai stebėtina gyduolė — gali virkt bile aptiekoj. Saugu duot vaikams. Jei aptiekojurius neturi, rašyk į Pepsinic Seltzer Co., Worcester, Mass. U. S. A.

PO MEDŽIU.

Mieli broliai ir sesers: —

Už kelių savaičių pasijusim, kad jau ir kalėdos žiūri į akis. Ant kalėdų mes paprastai perkame dovanas, reikalingus ir nereikalingus dalykus nuperkame. Šiomet bus tas pats kaip ir per daugelį praėjusių metų—dovanos, dovanos, nepabaigtos dovanos.

Bet iš laiko prisiminkime sau, kad mes turime daug savo mylimų giminių už tolimų Atlantikos jurių. Pasirupinkime šiemet pasveikinti juos. Žinoma tuos artymus, kurie yra mūsų tėvais, broliais, seserimis, nepamirškime kiek išgalėdami sušėlpti juos. Musų tėvynė Lietuva, nuo pastojimo laisva respublika dar neturėjo nė vienu geru metu. Orai kaip nors pėsmainė, vasaros pasirodė šaltos ir lietingos su tankiais potvniais; žodžiu sakant, visko nepageidaujamo buvo užtektinai, taip kad musų broliai gana daug pavargo, mažai ką pelnydami iš gamtos dovanų. O kad dadėjus karės skriaudas ir pinigų pražuvimą, tai musų broliai Lietuvoje labai gerai išsilaikė bekovodami su vargais. Taigi, kurie iš gali, per kalėdas atminkite savo namiškius išanksto kelis centus pasiūsdami ant švenčių. Tegul pasilaiko brolystės ryšiai tarpe Amerikiečių lietuvių ir tarpe musų brolių likusių Lietuvoje.

Kas yra neturtingas, pats su maža savo šeimynėle, čia kovoja su vargais, tai vistiek nepamirškite savo gimines pasveikinti nors su gražiu laiškeliu. Atminkite, kad jūs Lietuvoje ant kalėdų lauks; lauks jūsų motutė, tėvelis, sesutės ir broliai, o jeigu jie nieko nesulauks, tai be abejonės jų prisimins nežinodami ar gyvi esate. Tas pasielgimas — gražus parašymas laiško savo namiškiams, labai daug permaitina jų kalėdas. Jie skaito ir vėl skaito tarpe savęs prisistatę laiška, ir svečiams savo paskaito ir visi pasigėri, kad tas ir tas šeimynininkas nepamiršo ant kalėdų nors su gražiu laiškeliu apsilankyti.

Rašydami laiškus į savo gimtinę žiūrėkite, kad laiška būtų gražiai parašyti, aiškiai ir samoningai. Nedėkite tiek daug pagarbinių ir tiek daug nieko nereikšiančių žodžių, bet gražiai pasveikinkite ir aprašykite kuodaugiau žinių apie savo šeimyną ir nepamirškite to-

lymesnių savo giminių paklausti kaip jie gyvena, kaip jiems vedasi. Kitos tautos tai daro, kad palaikyt šeimynišką meilę, iš kurios išgyvena didesnė tautiška meilė — meilė šeimynoje, meilė tautoje, tai yra tikras žmonijos idealas ir tvėrijas geru darbų pasaulyje.

Zydu tautos žmonės, kurioje šalyje jie tik susispačia visur jiems stebėtinai sekasi. Nors jie daugiausia yra pramonininkai ir nekarant tarpe savę varžosi. Bet šventėms atėjus, jie daugiausia pasveikinimui išleidžia ir siunčia kiekvienam, kurį tik gali paminti.

Pas mus lietuvius po karės laikų, ypatingai kaip su stabdė laišku siuntimą iš Lietuvos, be krasos ženklelių, laišku siuntinėjimas nuopuolė ant trečdaliu. Reiška kuo tolyn, tuo šaltyn eina vienas nuo kito. Tas neturėtų taip but. Musų niekas neturi atskirti nuo savųjų: nė krasaženkliai, nė ilgas nesimatymas, mes nuolat turime atmint saviškius. Žmogus, kuris pamiršta savo lizdą, savo artymus parodo savo nekulturingumą. Ne, ne, taip negerai: neatšaldykime. Mes pergyvenime savo dienas ir ateis laikas apleist šį pasaulį, mums

LIETUVIAI AMERIKOJ

HARTFORD, CONN.

Oras ir pas mus atšalo, veik kiekvieną šventadienį šaltas lietus lija, tai ir sportauk kad nori. Daugumas sau prasėdi namuose visokiais šposais užsiimdami.

Bet yra žmonių, kurie ir prastuose oruose vasada varo kultūrinį darbą. Rengia teatrus, balius, paskaitas ir užrašinėja laikraščius. Praeitą savaitę čion buvo statoma "Lietuvaitė Nelaisvėje," senos mokyklos svetainėje. Veikalas labai įdomus — liudnas ir ant galo — juokingas. Aktoriai buvo vadovaujami vietinio vargonininko p. Deltuvo. Visi aktoriai savo roles labai gerai atliko, o ypatingai artistiška atliko p. Katkauskaitė, p. lė Zemaičiūtė ir J. Mončiunas. Jie puikiai ir aiškiai savo roles atliko. Garbė Šv. Cecelijos chorui, iš kurių pasidarbavimo susilaukiam taip gražių perstatymų. Rodos dauguma yra čia augę, bet labai

interesingai savo šalies istorijos dalykus permato ir su-
lošia. Hartfordo lietuviai labai gražiai atsižymi tautiškoje ir katalikiškoje dirvoje. Tik mažai yra čia korespondentų, kurie visus veikimus aprašytų.

Dabar prasideda parapijos bazaras, kuris trauksis visą lapkričio mėnesį. Parapijos darbai smarkiai varomi, nes 1927 metais norima bažnyčią užbaigt, tai katalikų pajėgos visos į tą darbą įkinkytos.

prisimins musų tėvynę, namiškiai, taip, kad rodos mes tik vakar nuo jų atsiskyrėm. Todel sveiki ir linksmi budami nemanykim, kad mes kažin kur esam, kad jau gana šeimyniškų musų ryšių. Nepamirškime savo liuzdo ir nepamirškime savųjų. Kiekvienas iš musų bukime misijonieriais ir priminkime musų artimiesiems, kad prieš kalėdas visi parašytų į savo Tėvynę laiškus ir pasveikintų gražiai saviškius.

Kam galima, nepamirškime pasiųsti ir pinigiską dovanėlę tiems, kurie už mus labiau vargsta. Nepamirškime ir Lietuvos našlaičių, nepamirškime Lietuvos sunų, kurie eina kariuomenės pareigas. Kiek galėdami visus atsiminkime!

Nepamirškite, kad "Amerikos Lietuvis" yra labai mylimas skaityti Lietuvoje, todėl puiki dovana bus, kad jūs pasiūsite per metus į savo gimtinę. "Amerikos Lietuvis" platina tas žinias, kurios neša ir skiepija musų tautai meilę, vienybę, savitarpinę pagelbą, kas yra mums lietuviams butinai reikalinga. Todel ir jūs visi prisidėkite prie to darbo, o greitai pajausite kaip mes visi žengiam prie geresnės žmogus.

Green su savo žmona griebėsi ieškoti cigonkos, bet cigonka jau buvo apleidus tą vietą. Tai ir žinojimas ateities! Pakol žmogus pinigų neturi, tai ir ateitis jam mažai rupi. Kaip tik keletas dolerių kišeniuje randasi, tai visokių pagundų atsiranda. Kad save tikrai užganėdint, užsimano žinot kas bus ateityje, kad tai žinodamas galėtų visų nelaimių išsilenkt. Bet nelaimės gal nę patys cigonkai nežino. Čia jų karalius apsirgo ir pasidavė į ligonbutį. Tuomi tarpu cigonkai be karaliaus nenorėdami važiuoti, apgyveno visas prastas, tuščias krautuves, kur ir gauda silpnapročius jiems ateitį pasakyti. Jiems čia besiant keletas vagysčių atsikiet už ką miestas jiems prisakė išsinešdint.

Prasidėjo politikos Šiomis dienomis praėjo šturmingas politikos darbas. Demokratai su respublikonais karštai ėmėsi už šiltas vietas. Gaila, kad lietuvių klubas nesusipažįsta daugiau su politikos veikimu ir nemėgina savim pasirodyti. Ne kažin ką mes laimėtume, nes savųjų gal ir neišrinktume neturėdami daug balsuotojų. Bet mums labai reikėtų pradėt daugiau su politika susipažint ir tas darbas daugiau priguli mu-

siu pilietiskam klubui negu kam kitam.

Jau yra nemažai čia paaugusių vaikų, kuriuos, vertėtų pastatyti pirmyn, kad lietuvius iškeltų politikos dirvoje, nes jau laikas. Iki šioliai mes tik mokam guostis, kad dalykai neina taip, kaip reikia, bet rinkimuose mažai dalyvaujame, tai patįs už tai ir kalti. Demokratiškoje šalyje valdžia yra žmonių rankose, bet kada žmonės rankas nuleidę, tai nėra ko kaltinti. Jeigu mes dalyvautume esančiose galybėje partijose, tai daugiau apsi pažinę su politikos mašinerija, nebūtume labai kairėje. Dabar politiką ne žmonės keravoja, bet politika žmones. Jeigu žmonės savonariai dalyvautų politikoje, tai jaustų ir savo darbo vaisių.

Pilietis.

BRIDGEPORT, CONN.

Daugiau pinigų kaip proto

Kad kažkurie žmonės turi daugiau pinigų negu proto, tai parodo atsitikimas su Albertu Green — lietuviu, Bridgeporto gyventoju. Green išsiėmė iš Bankos 710 dolerių ir pasiėmęs pačią išėję apžiūrėt ir nusipirkt sau pleciaus, kur žadėjo pasibudavot sau namelį ir ten apsigyvent. Bet darant tokią permainą gyvenime buvo labai reikalinga žinot kokia bus ateitis. Todel Albertas pasitarė su savo pačia ir nuėjo pas cigonką, kad toji pasakytų kokia bus toji ateitis. Cigonka besiruodama jiems ateitį pasakyt, paklausė Alberto, ar jis neturi su savim pinigų. Albertas išsitraukė 710 dolerių surištus skepetaitėje ir parodė. Albert Green policijai sako, kad cigonka nę į rankas neėmė jo suriščių pinigų, tik patarė jam, kad to mazgo pinigų neatmegstų per porą savaičių, nes jeigu atris ir su tais pinigais ką nors pirks, tai bus nelaimingas pirkinis. Albertas pamastė, kad tai tikrai geras patarimas, jog tai galėjo but nelaimingas pirkinas to pleciaus. Todel jis pinigų neatrišo, tik perdavė pačiai, kad pinigus dabotų per porą savaičių. Po poros savaičių, kaip cigonka sakė, Albertas Green atrisio skepetaitėje, kad vietoje pinigų buvo įrišta atkarpos laikraštinės popieros.

Green su savo žmona griebėsi ieškoti cigonkos, bet cigonka jau buvo apleidus tą vietą. Tai ir žinojimas ateities! Pakol žmogus pinigų neturi, tai ir ateitis jam mažai rupi. Kaip tik keletas dolerių kišeniuje randasi, tai visokių pagundų atsiranda. Kad save tikrai užganėdint, užsimano žinot kas bus ateityje, kad tai žinodamas galėtų visų nelaimių išsilenkt. Bet nelaimės gal nę patys cigonkai nežino. Čia jų karalius apsirgo ir pasidavė į ligonbutį. Tuomi tarpu cigonkai be karaliaus nenorėdami važiuoti, apgyveno visas prastas, tuščias krautuves, kur ir gauda silpnapročius jiems ateitį pasakyti. Jiems čia besiant keletas vagysčių atsikiet už ką miestas jiems prisakė išsinešdint.

Primenam visiem, kurių prenumeratos pasibaigė panaujint savo laikraščio prenumeratą ant toliau jeigu kam turite užrašę į Lietuvą jau gal prenumeratas pasibaigė, meldžiam panaujinti. Taipgi mėginkite pakalbint savo draugus Po Medžiu. Nemanyskite, kad jūs jiems blogo padarysite, nuo jų palimdami po 2 dol. 50c. Mato, vienas Bridgeporte cigonkai atidavė 710 dol. tik delto, kad yra tamsūs. Prie tamsaus žmogaus nieko, nieko neskaitancio kimba netik nelaimės, bet ir ligos. Tai nežiūrėkite ir nesigailėkite jų centų, nes centai išgelbės dolerius. Užrašykite tiems, kuriuos jūs labiau mylite, nes užrašydami jiems gero padarysite. Tamsybė giliai leidžia savo įtekmę ant mu-

NANTICOKE, PA.

Nelaimė kasyklose

Subatoje, 30 spalio dieną ištiko eksplozija Susquehana kasyklose, šafte 7, tūnelyje 94. Eksplozija atsitiko 7 valandą ryte. Netrukus prisirinko minios žmonių ir laukė žinių iš po žemės. Subėgo giminės tų, kurie dirbo kasyklose, kasyklų prižiūrėtojai ir unijos perdėtiniai. Kasyklose nebuvo galima greitai prieit ir duot pagelbą patiktiems eksplozijos, todėl buvo reikalingos visokios prietaisos pakol prieita prie eksplozijos užmuštų darbininkų. Tik 3-čią valandą po pietų pirmus kunus iš kasyklų iškėlė ant viršaus. Pirmus ant paviršiaus iškėlė tris brolius Novakus ir jų švogeri V. Bielninką. Vėliaus iškėlė Joną Makarczik, Joną Kroszinski ir Joną Maklickį. Paskiausiai iškėlė iš kasyklų Joną Vadą, Juozą Bodurską, ir John Driscoll. Išskiriant vieną Driscoll, kiti iš pravardžių atrodo kaip lenkai. Iš viso eksplozija užmušė 9 darbininkus. Ant jų kunų nesimatė sudeginimų, tik eksplozijos smarkumas matomai juos pakėlė nuo žemės ir trenkė į piliorius bei tunelio sienas, nes kunai labai sudaužyti ir veidai nukriausti. Pora lavonų at-rasta po apačia anglinių karų. Tokios atvaizdos labai liudnos. Minios susirinkusių žmonių nesijudino ir laukė visą dieną pakol pastutinį nelaimingą iš kasyklų iškėlė.

Korespondentas.

SVEIKINAM NAUJAI ATEJUSIUS PO MEDŽIU

Pilietis J. Stanislauskas iš Bridgeport, Conn. atsivedė net keturis naujus narius Po Medžiu Sveikinam visus ir tikimes, kad jie bus geri draugai. Pil. Stanislauskas žada ir daugiau pagelbēt.

Pilietis A. Ignatavičius atsivedė Po Medžiu Juozą Pranskevičių net iš Mažeikių miestelio, Mažeikių apskrities.

Labai širdingai ačiū!!
Pilietis Žukauskas iš Hartford, sako sugavęs vagį bevaigiant jo laikraštį ir užtai išgavęs "štopės" 5 dolerius panaujinimui savo prenumeratos.

DAUGELIS TURI AUSIS, BET NEGIRDI

Primenam visiem, kurių prenumeratos pasibaigė panaujint savo laikraščio prenumeratą ant toliau jeigu kam turite užrašę į Lietuvą jau gal prenumeratas pasibaigė, meldžiam panaujinti. Taipgi mėginkite pakalbint savo draugus Po Medžiu. Nemanyskite, kad jūs jiems blogo padarysite, nuo jų palimdami po 2 dol. 50c. Mato, vienas Bridgeporte cigonkai atidavė 710 dol. tik delto, kad yra tamsūs. Prie tamsaus žmogaus nieko, nieko neskaitancio kimba netik nelaimės, bet ir ligos. Tai nežiūrėkite ir nesigailėkite jų centų, nes centai išgelbės dolerius. Užrašykite tiems, kuriuos jūs labiau mylite, nes užrašydami jiems gero padarysite. Tamsybė giliai leidžia savo įtekmę ant mu-

su brolių. Karčiamos prasi-dėjo kiekvienoje stuboje, nuodai pakerta tėvų gyvybę, daugybė našlaičių lieka sunkenybe visuomenės, taksos nuolat auga, nes nuosimtis našlaičių, bepročių ir kalinių nuolat didinasi. Tai nepagailėkite savo liežiuvio ir savo atliekamo laiko, kalbinkite, užrašykite "Amerikos Lietuvi", nes žmogus turėdamas laikraštį drovėsis taip tamsybėje pasiduot, kada jų nuopelnai nuolat bus apkalbami Po Medžiu.

GELBĖKITE SAVUOSIUS LIETUVOJE

Jūsų broliai, seseris ir tėvai prašo pinigų nuolat, visokios nelaimės jubs Lietuvoje kančint, daugiausia tos nelaimės kyla iš tamsybės, kurių negalima jokiais pinigais užpilt nė išlygint, vienas tik apšvietimas Lietuvą ir jos žmones gali iš tų nelaimių per ilgus metus paliosuot. Todel užrašyk jiems "Amerikos Lietuvi", tegul einą į tą tamsų kampelį, kur tu gimei ir augai, ir tegul šviečia ten tuos, kurie ten gyvena. Dirbkite iki kalėdų kiek galėdami, atsi-veskite kuodaugiausia Po Medžiu.

"Amerikos Lietuvis" Adm. 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

MASS. STATYBA IR INDUSTRIJA

Falmouth—Taisomas valstijos vieškelis, einantis per visą miestą.
North Attleboro—Ruošiasi statyti naują viešbutį.
Worcester—Atidaryta nauja telegrafinė persargos stotis.

Holyoke—Nauja pašto stotis prie Maple gat. bus, netrukus atidaryta.

ZVAIGŽDYNAS

Amerika—šalis kulturinga ir jos gyventojai prietikių neprisilaiko, tačiau observatorijų vedėjai sako, kad nuolat gauna nuo įvairių bailingų ypatų laiškus su klausimais, kuomet bus pasibaigę pasaulio, ar ne susitiks bėgyje planetos ar praeinančios kometos ir ar neušuos savo uodegom žemės, ir tam panašiai.

Nuomonė, kad dangaus zvaigždynas turi įtekmę ant žmonių gyvenimo palikta dar gilos senovės. Nuo pat civilizacijos pradžios žmones įdomavo atmosferos apsi-reiškimais priskiriant jai nepaprastą, surištą su žmonių gyvybe ir ateicia, reikšmę. Nesuprantami gamtos apsi-reiškimai laikė žmonių protą baimės nelaisvėje.

Keli šimtai metų atgal, kuomet mokslas dar neturėjo užtektinai pamato tvirtint, kad žemė sukasi apie saulę, o ne saulė apie žemę, astrologai arba zvaigždyno tyrinėtojai manė, kad visos zvaigždės bei planetos, saulė ir mėnuo sukasi apie stovinčią jų visų viduryje, žemę, ir tokiu budu tvėrė atskirą pasaulį už ribų, kuriame randąsi kitas pasaulis. Tame kitame pasauly viešpatavo debesiai, vėjai, audros, lietus, ledai, kometos, dangaus rykštės ir laiko ratas.

Su tuo tai pasauliu pasauliu ir skaitėsi neišvystytas žmonių protas. Manydamas, kad tas skirtingas pasaulis yra valdomas galingos, piktos sielos, iš ten laukė įvairių nelaimių. Raudonos spalvos debesiai, pasirodancios ant dangaus zvaigždės su uodegom, nepaprastai smarkios audros ir viesulos baugino žmones kaip busenčių nelaimių ženklai.

Beveik visi senovės karaliai ir karvedžiai, laikę prie save astrologus, kurie su pagelba zvaigždyno, visuomet bandė spręst ar jų valdonų užmanyti darbai bus pasekmingi. Nė vienas karas nebuvo pradėtas be pasikalbėjimo su zvaigždėm prityrimo kaip jos nurodo apie užmanytą dalyką. Sunku yra šiandien pasakyt, ant kiek tie nurodymai teisingi, bet žmonės ilgai jų laikėsi, beveik iki pastarųjų apšvietų laikų. Pavyzdžiui, istorija sako, kad Napoleonas didysis tikėjo į astrologiją ir pasirodžiusią 1769 metais kometą, paskaitė už savo ypatingą pasekmės zvaigždę.

Pasirodancios ant dangaus tulam laikotarpy kometos ir kitokios naujos zvaigždės ypatingai buvo priskaitomos prie apsi-reiškimų atnesančių žmonių nelaimes.

Taip vadinama Halley'o kometa, kuri pasirodė ant dangaus vos kartą į 75 metus, įvairiai buvo žmonių patikta. Atlankius žemę 11 šimtmetų ji padarė nepaprastą sumišimą tarpe Europos gyventojų. Anglijos vedė tuomet karą su šiais gyventojais ir taip išsigando nematytos iki šiol zvaigždės kad veikiai karą prašė. Anglijos karalienė tą laiką su savo moterimi išaudė tos zvaigždės didelį paveikslą. Tai pačiai kometai pasirodžius 1456 metuose, papa Kaliktas III liepė visais bažnyčios varpais gausti ir žmonėm kalbėt "Sveika Marija." Paskutinis Halley'o kometos pasirodymas atsitiko 1920 metais. Tuomet žmonės ramiai ir be baimės žiūrėjo į nepaprastai gražų reginį, kuomet per 10 dienų kas vakarą matyt buvo graži dangaus šyša.

Negalima sakyti, kad apsi-ėjo be baimės ir tuo kart, nes kaip kurie bailiai ir lengvatikiai laukė pasaulio galo, manydami, kad kometa gali savo bėgy paliest žemę ir ją pražudyt. Astronomijos mokslas tvirtina, kad nēr tokio pavojaus, nes sukimosi ir pritraukimo iega laiko visus dangaus kunus paskirtose jiems vietose. Žiurint į teleskopą dažnai pasirodo, kad dvi planetos arba zvaigžlės prieina labai arti viena prie kitos. Tas yra tiktai akių apsi-nylimas, taip kaip žiurint į jures, rodosi, kad du laivai sueina arti, o ištikrųjų jie plaukia toli vienas nuo kito.

Atmetus visą baimę pasaulio pražuties ir kitokių nelaimių, paeinančių nuo zvaigždzių stovio, mes tik su viena zvaigžde teturim skaitytis. Vienatinė zvaigždė, kuri yra stipriai sujungta su žmonių gyvybe, yra saulė. Jos malonių šviesos ir kaitros spindulių netekus, visa šio pasaulio gyvybė išnyktų, kaip netekusi oro žvakės liepsna. S. P.

ŠIS-TAS

ISPANŲ VALDZIA užsteliavo naują Zeppelino orlaivį, kuris dūdamu viršins visus pirmiau statytus. Jis lėšuos 30,000,000 pesetu. Naujas orlaivis statomas su tikslu apvažiuoti be sustojimo visą pasaulį.

SULIG ADMIROLO Peary padavimo, žmonių apgyventos vietos prasideda apie 700 mylių nuo šiaurės žemgalio. Prie pietinio žemgalio žmonės gyvena 2,300 mylių tolimoj.

GINTARAS turintis savyje elektrą pripažintas eksperimentų karo tūlių gyduole ir nešiojimas jų padaro odą baltesnę ir švelnesnę.

SILPNAPROTYSŲ daugiausia sekė kudiškystės sunkias ligas, kaip skarlatina, karštinė ir miego liga. Taipgi įvairūs atsitikimai susimūšimų ir susižeidimų yra pavojingi normaliai proto išsivystymui.

SAULĖS DĖMĖS paprastai tęsiasi nuo vieno iki dviejų mėnesių. Kaip kurios dėmės ant saulės matytis vos kelias dienas, kitos gi laikosi per kelius mėnesius.

SAKO, kad tulos šiaurės Sibyro tautos žiemos laikui bando panašų meškom miegą. Miegas tęsiasi po ištisas kelias dienas ir naktis.

AMERIKOS kinematografu filmos paskydo po visas Europos ir viso pasaulio šalis. Charlie Chaplin, Jackie Coogan, Rudolph Valentino, Pola Negri ir kitus pagarsėjusius Amerikos filmų artistus galima pamatyti visur, kur tik keliaujantiems tenka apsilankyti.

DAUGUMA GYVULIŲ jaunystėje meta savo pirminius dantis, kurių vieton išauga drūtesni.

POPIERA gali but padirbta iš bent kokios medegos, jeigu tik galima ją sumalti į košę.

SKANDINAVIJOS ŠALYSE žmonės daugiausia išgeria kavos. Kavą geria prie kiekvieno valgio ir tarpe valgių.

RUMUNIJOS tautinė vėliava yra trispalvė: Raudona, geltona ir mėlyna skersinės juostos.

RUMUNIJOS KARALIE NĖ gausiai apdovanojo tarnus. Mažiausia jos dovana ant laivo Leviathan buvo \$5. Keli tarnai gavo po \$50. Keli tarnai gavo po auksinį laikrodėlį, tarnaitės gavo po gražią spilką. Apart to, karalienė paaukavo laivo ligonių fondai \$200 ir davė \$500 visų tarnautojų pasi- linksminimo pokyliui.

PANAŠUS PASAKOM ATSTIKIMAS pranešta iš Indijų. Tulam Bengalio kaime, vilkų lizde rado dvi "vilkytes" mergaites 2 ir 8 metų amžiaus. Manoma, kad

motinos apleido miške savo kudikius, kurias rado ir užaugino vilkė kartu su savo vilkučiais. Mergaitės buvo labai piktos, vaikščiojo ant rankų ir kojų ir vietoj kalbos išduodavo panašų vilkam lojimą. Su dideliu pavojum išgelbėta mergaitės ir paduota į Miduapuro našlaičių prieglaudą. Jaunesnė ji mergaitė tuojaus mirė. Vyresnėji iš lėto pameta vilkų papročius. Ji yra silpno proto, nesijuokia ir neverkia, drasko nuo save drabužius ir labiau myli gyvulių negu vaikų draugiją.

RUSIJA visuomet buvo nesuprantama šalis, tokia ji yra ir dabar. Pavyzdžiui: nesuprantama kodėl prie dabartinio socialinio rėdo Rusija vartoja pinigus, dalinasi ant klasų, užlaiko tarnus, turi buržuazinių šalių betvarkes.

CHICAGOS CHIRURGAS Dr. Allen Craig apkainavo žmogaus kuno chemišką vertę ant 98 centų. Gyvybės apdraudus kompanijos nustato žmogaus ekonominę vertę ant \$5000 vertės. Tad balansas \$4999.02, turi but priskirtas prie pinigines vertės žmogaus sielos.

AMERIKA žada atgaivinti savo seniausias aukso kasyklas. Dar 1790 metais buvo atrastas auksas North Carolina valstijoje, kurio produkcija buvo didesnė negu vėliau atrastų kasyklų. Laikė civilio karo jos buvo apleistos, nes sunkus būdas transporto stabdė darbą. Prie šių laikų susisiekimo ir mašinų, valdžia mąno, kad tos apleistos kasyklos gali būt atgaivintos ir išduot nemažai paslėpto žemės viduje turto.

VIDAUS PAJAMŲ BIURAS paskelbė, kad Sur. Valstijoje 75 ypatos turi virš milijono dolerių metinės įplaukos. Tokių didžiaturčių New Yorko valstija turi 39, Illinois, Ohio ir Pennsylvania po 7, Michigan turi 4, Kalifornija ir New Jersey po 3, Massachusetts 2. Kitos valstijos negali pasididžiuoti nė vienu tokiu turto liu.

ITALIJOS PILIEČIAI iškilmingai šventė fašizmo dieną. Noriai ar iš prievartos jie turi švest ir gerbt fašizmą, nes kitokios išiegos jiems nėra.

TAUTINĖ ORLAIVININKŲ BENDROVĖ paduoda aukščiausio pakilimo orlaivių rekordą 40,000 pėdų. Tokį rekordą tur Francja. Amerikos rekordas yra 30,000 pėdų.

SPRENDZIANŲ PAGAL SENOVĖS Romos namų skaitlių, galima maityt, kad tas miestas turėjo arti 2,000,000 gyventojų.

TAUTŲ LYGOS sekretoriate dirba virš 500 ypatų.

STANFORD UNIVERSITETE Kalifornijoje, nutarė įsteigt Lutero Burbanko \$1,000,000 fondą delei vedimo velionio pradėto daržininkystės darbo.

ANGLIJOS CHEMIŠKA DRAUGIJA paskelbė savo vėliausią išradimą daryt cukrų iš medžių pialų. Po įtekte hidrochlorinės rūkšties pialai pavirsta į cukraus medžiagos mišinį. Toks cukrus ne visuomet tinkamas valgiui, bet daugiausia yra geras. Keli metai atgal Vokietijos chemikas pasakė, kad ateis laikas, kuomet žmogus perskaitės laikraštį galės jį suvalgyt, tokiu būdu turės kartu maistą proto ir kuno. Popiera yra daroma iš medžio medžiagos, kuomet medį pakels į cukrų, tai vokiečių pranašavimas išsipildys.

ESPERANTO KALBA turėtų geresnį pasisekimą, jeigu nestovėtų jai ant kelio anglų kalba. turint omeny, kad anglų kalbą vartoja 560,000,000 Anglijos ir jos plačių kolonijų ir 120,000,000 Amerikos gyventojų, taipgi jos prasiplatinimas po kariniais metais beveik po visą Europą, del esperanto kalbos užimt tarptautinę vietą daug vilties nebelieka.

ŽMOGAUS MINTIS labai greitai. Nervų impulsai eina 404 pėdų į sekundą. Jeigu mintis reikalauja 100 nervų impulsų, kad pasiekt smegenis, tai sutvert mintį ima vieną dešimtą dalį sekundos.

KASHMIRO Indijos teisės nedaleidžia baltiems žmonėms apsigyventi ir turēt nuosavybę. Daug Europiečių gyvena ten jurių pakraščiuose ant valčių.

BRANGIAUSIA pasaulio knyga yra karališko leidimo Koranas, kurio visos raidės yra auksu spaudzintos. Knyga tā randasi Cairo, Moslemo universiteto knygyne.

GEOLOGAI MANO, kad šiaurinės Amerikos kontinentas grimzda į vandenį apie vieną ketvirtadalį colio per metus. Patyrimai bus daromi ant Pacifiko ir Atlantiko pakraščių.

MIESTAS PRAGA, Čekoslovakijoje ruošia vaikų džiotos sanatoriją, kuri bus įtaisyta miške arti miesto. Prie sanatorijos bus mokykla, visos pamokos bus dėstytos ant tyro oro.

VIDAUS REIKALŲ departamentas per pastaruosius trejus metus išdavė 162 įvairių, liečiančių indijonų buvio pagerinimą, teisių.

SENOVĖS PINIGAI kartais turėjo didumą valgio lėkštės.

NETROKŠK MIRTIES VIEN DELTO...

Netrokšk mirties vien del to, Kad gyventi tau sunku, Kad jautiesi neramiai, Kad ko liudna, ne jauku. Visos kančios, kokios yr, Sunkūs rūpesčiai, skausmai Verčia pareigas atlikt Ne be kaip, o tinkamai. Jeigu nori nuo kančių Kuoveikiau pasiliuosuoti, Turi darba pamylėt, Tinginystei nesiduot, Kai atliksi visa tai, Kas paskirta yr' atlikt, Tuomet liuosas nuo kančių Jau galėsi pasilikti.

J. Naruševičius.

LIUDVIKAS FULD'AS

Glūšas

Penkių veiksmų komedija

Iš vokiečių kalbos vertė

VIKTORAS DINEIKA

Išleido

L. N. VARPO DRAUGIJA

(Tąsa)

KURTAS. Tas pat, kas vertė mane kasdieną siuntinėt tamstai šiuos mano tarpininkus—graziuosius floros vaikelius.—Draugas, kuriame turiu tamstai pripažinti, šaukdamas tamstos pykčio arba padrasinimo, po to jau kai mano slapta pasielgimas, be mano sutikimo, praskleistas tamstai.

LIUSI. Kaip? Nejaugi visas tas gėlių lietus man buvo skirtas? **KURTAS.** Ar adresas leido tamstai dar abejot? **LIUSI.** Adresu galima paklysti, siunčiant gėles ponai, kurios tamsta nė kartą nebuvai matęs.

KURTAS. Nebuvau matęs? Gerbiamoji! Aš jau kelioliką saivačių ar tai toli, ar tai arti, ar tai sapny, ar gatvėj—vien tamsta tamatai! Tamsta be abejo, nepastebėjai, kad aš lyg užgnopūtuotas sekdavau kiekvieną tamstos žingsnį, pilnai prisilaikydama dėntelmonišku. Bet aš nebeįsivaizduoju ateities, be to žavėjantis paveikslu, pasakingai viliojančiu veideliu ir paslaptingu akuciu žvilgsniu!

LIUSI. Neturėjau apie tai nė mažiausio supratimo. **KURTAS.** Dabar tiki tamsta, kad adresas buvo teisingas? **LIUSI.** Tiesą sakant, prie tamstos gėlių teturėjau tiek pat pretenzijų, kiek ir prie tamstos žodžių!

KURTAS. O vis dėlto viską drauge sudėjus tegausime tik silpną tikrenybės atspindį! Ir jei aš drįščiau nesivaržydamas pasakot tamstai, kuo tamsta mane pavertei, mane šalta, nuolatos protaujanti žmogų, tvirtai tikinčiu, kad jis yra apdraustas nuo moteriškos pinklių!... Bet štai didžiausia bausmė: viena, vienintelė uždegė mane ir tuo labiau...

LIUSI. Nė žodžio daugiau, ponas inspektorai! Tai juk tokie pripažinimai, kurių jauna panelė neprivalo išgirsti ir dar iš jauno žmogaus, gal tik tada...

KURTAS (greitai, ją pertraukdamas). ...kada pas jį dori sumanymai! O jei mano sumanymai dori? Tai tamsta, turbūt, pasakys, jog aš taip umai po pirmos pažinties, neturėjau tiesos apie tai kalbėt; aš turėjau žingsnis po žingsnio iškovot tamstos palankumą? Bet argi ne doriau bus, jei toks didis jausmas iškart praskleis visa? Aš puikiai suprantu ko, taip elgdamos, galiu nustot; bet taip pat puikiai suprantu, kad didis jausmas įgauna pritarimo arba po pirmosios atakos arba niekadai!

LIUSI (keldamos). Labai man sunku ką nors atsakyti į tamstos puikią kalbą. Bet jau nebe pirmas nepasitikimai—tai aš esu laimingas, nes šis pripažinimas manęs nebuidys; ir jeigu aš anksčiau nebūčiau turėjus tokios aukštos nuomonės apie tamstą, tai tas pripažinimas dar anksčiau pakeltų tamstą mano akyse!

LIUSI (dirbtinai sumišimas). Tai skamba taip nepaprastai, bijau tikėt...

KURTAS. Žodis ištartas, pasinaudok tamsta! Aš ne iš tų žmonių, kurie bėgti turtingų gyvenimo draugų; bet tai ką aš dabar galiu pasiulyt tamstai, gal but, per daug maža, tačiau...

LIUSI. Gerai pagalvok tamsta ką kalbi! Pas mus Amerikoje toks pasiūlymas laikomas šventu.

KURTAS. Pas mane irgi! **LIUSI.** Ir tai tamsta gali pakartot prie liudininkų? **KURTAS** (nugalėtojo tonu). Jei tamsta įsakysi, tai tuojau! **LIUSI** (vos sulaukydama juoką). Tai pakviesk tamsta poną Haerberliną.

KURTAS (būčiuodamas jai ranką) Ačiū! (Skubiai eina prie Justo durų, atidaro jas ir šaukia). Justai! (Tuo metu Doris tyliai praveria savo kambario duris ir slėpdamosi už jų persimet žvilgsniu su Liusi).

16 SCENA

Tie patys, Justas ir Doris

JUSTAS. Aš. (Eina su visais savo daiktais: čemodanu, knygomis, narveliu, apsiaustu, skribliu ir sukrauna visa tai dešinėje pirmojo plano pusėje).

KURTAS (išdidžiai). Klausyk, Justai! Aš pasižadau vest šią panelę, jei ji, žinoma, sutiks!

JUSTAS (nustebęs). Šią panelę? **KURTAS.** Taip, šią panelę, neatsižvelgiant į tai, kad ji yra nusotojus viso savo turto!

LIUSI. Aš jo niekadais ir neturėjau! **KURTAS.** Neatsižvelgiant į tai, kad jinau jo niekadais neturėjo! (J Liusi). Tamstai to užtenka, panelė Wiegand?

JUSTAS. Bet tai visai ne panelė Wiegand! **DORIS** (išeidama pirmyn). Tai mano draugė Liusi Henzel.

LIUSI. Neturtingo mokytojo duklė. **DORIS.** Tamsta prie dviejų liudininkų pasižadėjai ją vest. **KURTAS** (visal sumišęs). Pardon! Pardon! (Pardon reiškia atsiprašau).

DORIS. Ir tai po to, kai aš jau pradėjau tikėt tamstai, ir net turėjau vilties... **KURTAS** (užkimes). Pardon! Bet tai nesupratimas!

LIUSI. Ar nepaprašyt telefonu, Doris, kad paduotų arklius? **DORIS.** Taip, padaryk tai, laimingoji sužadėtinė!

LIUSI (Kurtui). Nesijaudink, ponas inspektorai! Gražinu tamstai duotąjį pasižadėjimą, kad ir del mano sužadėtinio, kuris laukia manęs Amerikoje! (Išsina).

KURTAS (grauždamas dantimis). Su manim žaist! **DORIS.** Vaidinome bendrai, ir tamsta, ponas gėlių garbintojau, pralaimėjai!

KURTAS (renėjasi atsakyti, bet nesuradęs tinkamo išsireiškimo, išsina paniekinančiai patraukęs petimis ir energingai atstumęs Justą, kuris norėjo jį nuramint).

17 SCENA

Justas ir Doris

DORIS (sėdasi). Ar dar turi tamsta kandidatų? Du jau nugalėti!

JUSTAS. Vargšas vaikas! Per nesupratimą įsimylėjo į tamstos draugę.

DORIS. O antrasis, kuris išėjo apsisukęs, kai sužinojo, kad esu neturtinga?

JUSTAS. Nežinau jų motyvų, bet tamsta manęs niekada neįtikinsi, kad jie nedori žmonės.

DORIS. Lunatike, pabusk gi pagaliau, tamsta! Pažvelgk kas tai per žmonės, kuriais taip tiki tamsta! Tamstos pusbroliai—užpuolikai ir kraičio gaudytojai, tamstos tėta išvaro tamstą iš buto, tamstos pusseserė...

JUSTAS (energingai). Apie ją, man girdint, prašau tamstos, jokių įtarimų neįstari!

DORIS. Tamsta su visu savo turto išsinegi iš čia? **JUSTAS.** Teisybė, aš išsinegi. Bet geriausia jį kas čia yra, aš imu su savimi. Man rodosi, kad jau laikas užbaigt nekancrų brangaus man kudikio troškimą ir viltį. Aš tuojau eisiu ir paklausiu jos—ar ji nori likt mano žmona. (Eina prie durų, iš kur išsina Vilibaldas ir Elzė).

18 SCENA

Tie patys, Vilibaldas ir Elzė

VILIBALDAS. Brangusis Justai, tu pirmas turi išgirsti: aš tik susižadėjau su Elze!

JUSTAS (nustebęs). Ką? Kas tokio? **DORIS** (pusbalsiai, susirūpinusi žiūri į Justą). O—o! (Sekdama, laikosi gilumoje).

VILIBALDAS. Mes tylois senai mylėjome viens antrą. **JUSTAS** (nedrasiai). Bet aiškiai aš dabar tik pajutau. **VILIBALDAS.** Ir tik mano atsimainiusios aplinkybės davė gali- mybės jai pasipiršt.

JUSTAS (susijaudinęs). Bet tai juk... tai... kaip netikėtai! **VILIBALDAS.** Mes jautėme, kad tu pasidžiaugsi mūsų laime. **ELZĖ.** Taip, mes jautėme tai, Justai.

VILIBALDAS. Ir mūsų jaukiamę kempely, visada atsiras ir tau šilta vietele. **ELZĖ.** Aš tikiuosi, kad tu dažnai mus lankysi.

VILIBALDAS. Elzės motinai panorėjus—mes visi gyvensime šia- me bute drauge, nes pansioną ji uždaro. Visą butą, be abejo, atremtuosime.

ELZĖ. Sulig Villiaus skonio. **VILIBALDAS.** Čia bus mano kabinetas. (Ištraukdamas ruletę). Pažiūrėsim, Elziut, ar tilps čionai mano naujas rašomasis stas- las. (Eina su ja kairėn ir jai padedant matuoja sieną). Vienas meteris—meteris penkiasdešimt—astuoniasdešimt—de- vyniasdešimt.

ELZĖ. Tai daugiau, negu reikia. **VILIBALDAS.** O tavo buvusiamė kambaryje, Justai, įrengsiu bi- blioteką. Eime, Elziut, tuojau išmatuosime sienas. (Justui). Tu leisi?

JUSTAS. Prašau! (Vilibaldas ir Elzė apsikabinę išsina dešinėn).

19 SCENA

Justas, Doris, vėliau Liusi

DORIS (artinasi prie Justo, prijaučiamai). Na, brangusis ponas Haerberlin! Nejaugi dar tamstai neatsidarė akys?

JUSTAS (aiškiai pastebimu palengvėjimu). Aš tik išsigelbėjau nuo didžiausios nelaimės!

DORIS. Nelaimės? **JUSTAS.** Išsivaizduok tik tamsta, koki butų didelė nelaimė, jei toji mergaitė, savo laiku, nebūtų supratusi savų jausmų! Aš ją norėjau vest vien tik dėlto, jog išsivaizdinau, kad ji mane mylinti, o tuo tarpu, dienos šviesoje, paaiškėjo; kad ji kitą myli!

Išsivaizduok tamsta, jei jinau butų tai pastebėjus jau po vestuvių! Aš visa gyvenimą dėkiojus Dievui, kad jis išgel- bėjo mane iš tos baisios nelaimės! Kokia laimė! Kokia begai- linė laimė!

DORIS. Bet kas gi bus dabar su tamsta? Iš tamstos visa atė- mē: pinigų, pastogę, sužadėtinę ir visa... **JUSTAS.** Tai, kas tikrai mano—nieks iš manęs neatims!

DORIS. Aš su drauge važiuoju balionu, o tamsta? **JUSTAS** (ištraukia iš knygu storą malyną sąsiuvinį). Aš su savo draugu šiandien irgi šoksime! (Niūniuodamas, daro šokio judėjusius).

DORIS. Aš tiesiog nebežinau, ar juoktis iš tamstos, ar stebėtis... **JUSTAS** (linksmai). Tamsta turi pasokt su manimi!

DORIS. Aš sutinku! **JUSTAS.** Bet valso aš nemoku, tiktai polką. (Niūniuodami šoka).

LIUSI (jeina, apsilvikiusi vakarinį mantą). Jau arkliai laukia. Iš kokios priezasties tamsta taip linksminiesi, ponas Haerberlin? Kas tamstai?

DORIS. Jis nebeteko nieko, o tai, butent, ir buvo jam reikalinga! (Šoka).

Uždanga

KETVIRTASIS VEIKSMAS

Antrojo veiksmo dekoracija, bet kambario apstatymas visai kitoks: visa kitamė stiliuje. Vietoje mažo rašomojo staliuko—stovi didelis, apkrautas knygomis, popieromis ir užverstas men- kiekiais, stalas. Ant visų statų naujo stiliaus statutės. Ruko- manis stalielis, ant jo papirosai. Kušetė apdengta dideliu kailiu. Ant sienų atitinkamo stiliaus paveikslai. Aiški saulėta diena. Vasara.

1 SCENA

Vilibaldas—vienas

VILIBALDAS (sėdi už rašomojo stalo, susimastęs. Jis nervingai kas valandė maino pozą). "Prie auksinio kalnelio stovi žalias miškėlis... Ne, tai nuvalkiota!... "Prie auksinio kalnelio stovi miškas krikščolinis... "Krikščolinis... Apatinis... Cuk- rinis... Viršutinis... Sidabrinis... Ne, tai netinka!... "Prie auksinio kalnelio stovi miškas stebuklingas... "Galingas... Nau- dingas... Vargingas... Aistringas... Nieko neišsina! (Gulasi ant kušetės ir užsiruko papirosa). "Prie auksinio kalnelio stovi miš- kas stebuklingas... "Arba taip: "Giružė stebuklinga prie kal- nelio stov' auksinio... "Nikelinio... Varinio... (Kambaryje iš kairės pradeda netaisyklingai skambinti pianu, operetinė moty- va). Elze! Elze! Elze!

2 SCENA

Vilibaldas, Širmer, vėliau Elzė.

ŠIRMER (jeidama). Ko taip šauki? Ko tau reikia? **VILIBALDAS.** Iš tavęs man nereikia nieko. Bet tegul Elzė tuč tuojau liaujasi...

ŠIRMER. Kodel? **VILIBALDAS** (stumdamas ją, dar balsiau šaukia). Elze, Elze! (Muzika nutyla).

ŠIRMER. Ko gi šauki ir neatsakai, kai tavęs klausia? **ELZĖ** (jeidama). Kas tokio? Aš tik buvau sumaniusi pasila- vinti.

VILIBALDAS. Tu, žinoma, kito laiko negalėjai surasti... Tau, be abejo, atėjo noras barškinti ypač tada, kada pas mane at- sirado upo... upo kurio aš taip senai laukiau...

ELZĖ. Iš kurgi aš tai galėjau žinoti?

UZSISAKYKIT ŠIĄ KOMEDIJĄ LOBT ATEINANČIOS SEZONO SEZONE. Komedija "Glūšas" vertė iš vokiečių kalbos vienas iš Dzimdyų aristų, p. Dineika—geras žinovas teatrų. Vėikalą išleidžia L. N. Varpo Dr- ja, New Britain, Conn. Šita komedija netais per "Amerikos Lietuvi", eis tik nekurie straipsniai, taip kad lošėjai gantu su ja susipažint ir ant ateinan- čio žieminio sezono užsisakyt. Knyga bus gatava į savaitės laiką. Norint ją užsisakyti reikia rašyt pas L.N.Varpo Draugijų vedėję su žinomi adresu: A. P. OSTEIKA, 432 Main STREET, New BRITAIN, CONN.

VIRĖJA IŠTEKA

A. Čechovas

Jurgis, mažas, septynių metų berniukas, stovėjo prie virtuvės durų, klausėsi ir žiūrėjo per raktą skylutę. Virtuvėje, pagal jo nuomonę, darėsi kažkas nepaprasta, lig nematyta. Už virtuvės stalo, ant kurio paprastai kapoja mėsa ir pjausto svogonus, sėdėjo didelis, diktas vyras vežėjo rubais, rudas, su barzda ir dideliu lašu prakaito ant nosies. Jis dešinės rankos penkiais pirštais laikė lėkštelę ir gėrė arbatą ir prie to taip garsiai kasdavo cukrų, kad Jurgui per pečius net šurpuliai perėjo. Priešai jį ant purvinos taburetės sėdėjo senutė auklė Ona Stebulytė ir taip pat gėrė arbatą. Auklės veidas buvo rimtas ir tuo pat laiku kažkaip iškilmingai spindėjo. Virėja Marė Alekskutė trūsėsi apie krosnį ir, matomai, savo veidą stengėsi kur nors toliau paslėpti. O jos veide Jurgutis pastebėjo čiauliuojančią: jį degė ir visokiomis spalvomis keitėsi, pradėdant nuo raudonai-mėlyno ir baigiant mirtinai išblyškusi.

Jinai, nepaliaudama, drebančiomis rankomis griebdavosi, už peilių, šakučių, malkų, puodkėlių, judėjo, murmėjo, beldėsi, bet faktinai nieko nenuveikė. Į stalą, už kurio gėrė arbatą, jinai ne kartą nepažvelgė, o į klausimus, auklės užduodamus, atsakydavo trumpai, aštriai, neatsikreipdama veidu. — Mykoliai, prašau valgyt! — vaišino auklė vežėją.

— Bet ką čia jus vis arbatą ir arbatą! Jūs verčiate degtinės išsigertumet!

Ir auklė pastumėdama sveičiui didelį stiklėlį degtinės ir paduodama jam kažkaip keistai šypsojosi.

— Ačiū! negeriu, Onute... ne—atsisakinėdavo vežėjas. — Nė neverskite—negerisiu.

— Koksai-gi jūs ištikrūjau... Vežėjas, o negerias. Nevedusiam vaikiniui negalima gyventi, idant neišsigėrus. Na, sveiki!

Vežėjas pašnairavo į degtinę, paskiau į gudrų auklės veidą, ir jo paties veidas priėmė ne mažiau gudresnę išraišką: Ne, žinai ką, sena ragana, neprigausi!

— Negeriu, dovanokite... prie mūsų amato tatau neišstina. Žmogus amatininkas, sakysim, siuvėjas, kurpius, galis gert ir pasigert, delto kad jis vienoj vietoj tebesėdįs, mūsų gi brolis visuomet prieš akis, publikoj. Ar-gi ne taip? Nueisi į smuklę, o čia tau arklys, žiūrėk, ir nuėjo į šalį; jeigu pasigersi—dar blogiau: kaip be matant užmigs ir dar nuo "dronžkos" nuvirs. Tai, mat, kame, dalykas.

— Mikuti, o kiek jūs surenkate per dieną?

— Žiurint, kokia diena. Kaip kokia diena penkioliką litų užvarai, o kitą kartą visai be cento namo sugrįžti nieko neuždirbęs. Diena diena nelygu. Šiuo laiku mūsų amatas visiškai neduodąs pelno. Jūs patys žinote, vežė-

jų tiek atsirado, kad jais nors gatves grįsk, sienas ir avizos pabrango, važiuotojų skaičius sumažėjo, o ir tie pats daugiau bevelija tramvajum arba autobusu važiuot. Vis-gi, ačiū Dievui, negalima nusiskust. Ir pavalgęs, ir apsirėdęs ir... net kitą esą galima laimingu padaryt (vežėjas žvilgterėjo į virėją)... jeigu jai smigs į širdį.

Kas toliau buvo kalbama, Jurgutis negirdėjo. Prie durų priėjo mamytė ir nusidūntė jį į vaikų kambarį mokyti.

Atėjęs į savo kambarį, Jurgis atskleidė prieš save begulincia "Vaikų Zvaigždutę," bet jam nesisekė skaityt. Visa, ką tikrai jis buvo matęs ir girdėjęs išsūkė jo galvoje aibę klausimų.

"Virėja išteka...—galvojo jis.—Keista. — Nesuprantu, kam tatau reikalinga ištekė? Mamytė ištekėjo už tėvelio, pusseserė Veronika už Povilo Andriulaičio. Bet už tėvelio ir Povilo Andriulaičio, kaip jau matoma, galima ir tekėt: jie turi auksinius laikrodžius, gerus kostiumus (siutus), jų visuomet batai išpučiuoti, net žėri! bet ištekėt už to baisaus vežėjo raudona nosia, vaillokais... fi! Ir delko-gi auklė taip užsimanė, idant bėdina Mariutė ištekėtų?"

Kuomet sveičias iš virtuvės išėjo, Mariutė sugrįžo į kambarius ir pradėjo juos valyt. Susijaudinimas dar jos neapleido. Jos veidas buvo raudonas ir tarsi išgasdintas. Jinai vos-ne-vos šluota paliesdavo grindis. Ilgai jinai neišėdavo iš to kambario, kur sėdėjo mamytė. Ją, matomai, vienatvė apsunkindavo ir ji norėjo išsireikšt, su kuonors išpuodžiais pasidalint, sielą atvert.

— Išėjo!—suniurnėjo jinai, matydama, kad mamytė ne užveda kalbos.

— O jis, kaip matosi, esą geras žmogus, tarė mamytė, nenuleisdama akių nuo išsiuvinėjimo.—Tokis blaivus, mandagus.

— Tikrai, poniute, netekėsiu!—sušuko staiga Mariute, visa nukaitusi. — Kaip mane gyvą matote, netekėsiu!

— Tu nekvaliok, jau neesi maža ir ne šešiolikinė. Tatau rimtas žingsnis, reikia gerokai apgalvot, o taip tuščiai nėra ko šukaut: Ar jis tau daboja si? Patinka?

— Poniute, ką jus sakote!—susigėdo Mariutė.— Taip pasakyt... kad... /del Dievo meilės...

— Verčiau sakytų: nepatinka!—pagalvojo savo kambarij Jurgutis.

— Tačiau, kokia tu užsispyrusi ir keista mergiotė... Ar patinka? aš klausiu.

— Taip, jis, poniute, senas! Ehe!

— Dar ką prasimanysi!—atšovė Mariute iš kito kambario senutė auklė.— Dar keturiasdešimties metų neturįs. Na, kam tau reikalingas jaunas? Kvailiukė, iš jauno ir gražaus duonos nevalgysi... Tekėk už jo ir užbaigtas kriukis!

— Kaip mane gyvą matote, netekėsiu! sucypė Mariutė.

— Graudysiesi! Koks dar

tau vyras reikalingas? Koki tau vyro bereikia? Kodel Mikutis negeras? Kita tavo dėta jam rankeles ir kojeles išbučiuotų, o susitukusi žemai nusilenktų, o tu—netekėsiu! Ar-gi taip galima? Tu bevelini su laiškanėmis ir lekojais šnabzdėt ir jiems akelėmis mirksėt! Poniute, ir Jurgutį repletorius (mokytojas) atsilankęs, tai jinai nuo jo akių nenuleidžianti. E, besarmatė!

— Ar tu pirmiau tą Miką ne buvai mačiusi? — paklausė ponija Mariutės.

— Kur čia aš jį bematysiu? Pirmą kartą šiandien pamatė, Onutė iš kažkur atvedusi: prakeiktąjį ledoką! Ir iš kur jis atsirado ant mano bėdinos galvos!

Per piet, kuomet Mariutė patarnaudavo prie stalo, visi pietaujantieji pažvelgėdavo jai į veidą ir erzindavo ją vežėju. Jinai baisiai paraudavo ir iš prievartos kvatojo.

"Tur but, gėda tekėt... — galvojo Jurgutis. — Baisiai gėda!"

Visi valgiai buvo persudyti, iš nedakusių viščiukų, sunkėsi kraujas ir, užbaigimui to viso, pietų metu iš Mariutės rankų nukrisdavo lėkštės ir peiliai, kaip nuo pakrypusios lentynos, bet niekas jai tatau nė vienu žodeliu neišmėtinėjo, kadangi visi supraddavo jos dvasios padėtį. Tikrai vieną kartą tėvelis piktai švystelėjo salfetką (paduodamas prie stalo skarelę) ir tarė mamytei:

— Kas pas tave do noras visus apvesdint ir visas už vyrų išleisti? Kas tau darbo? Tegul patys veda ir renkasi, kas kam patinka. Kam čia tau kištis į ju reikalus?

Po piet sumirgėjo virtuvėje kaimynės virėjos ir kambarinės tarnaitės, ir ligi pat vakaro girdėjosi jų šnabzdėjimas. Iš kur jos suodė apie piršlybas — vienas Dievas težino. Jurgutis apie pusiaunaktį pabudęs girdėjo, kaip vaikų kambarij už širmo (uždangalo) šnabzdėjosi auklė ir virėja. Auklė stengdavosi įtikrint, o virėja tai verkėdavo, tai kvatodavo.

Jurgutis už kiek laiko užmiges regėjo sapne Marytę ir didelę, juodą ragana, kuri nešė Marytę nutvėrusi kažkur toli-toli...

Sekandią dieną viskas apirimo. Virtuvinis gyvenimas ir toliau savo vaga tekėjo, tarsi vežėjo ir pasaulyje nebuvo. Tikrai auklė reikarčiais užsidedavo naują šaliką, padarydavo iškilmingai—aštrią veido išraišką ir kažkur dviem—trim valandom išėdavo, matomai, del susitarimo... Marytė su vežėju nesimatydavo, ir kuomet jai apie jį primindavo, jinai nukaisdavo, kaip žarija ir šaukė:

— Tegu jis skradžiais žemę prasmenga, kad aš apie jį svajočiau! Tfu! Bjaurybė!

Vieną kartą vakare į virtuvę, kuomet tenai Marytė ir auklė kažką atsidėjusios kirpo, įėjo mamytė ir tarė:

— Tu, žinoma, gali už jo tekėt arba netekėt, čia tavo asmeninis dalykas, į kurį aš nesikišu, bet, Maryte, žinok, kad jis negalys čionai gyventi... Tu žinok, kad aš ne-

myliu, jeigu kas nors pašalinis virtuvėje tebesėdi. Žiūrėk-gi, neužmiršk... Ir tave ant nakties aš pas jį neleisiu. Žinok! Atsimink, kad neleisiu!

— Ir Dievas žino, poniute, ką jūs čia prasimanote! — sucypė virėja.— Kam jūs čia man tą vežėją prikašiojate? Tegu jis pasiunta! Tegu eina padebesias! Štai da prikibo prie mano bėdinos galvos, idant jis...

Vieną sekmadienio rytą Jurgutis pažvelgęs į virtuvę kuone neapmirė nuo nusistebėjimo. Virtuvėj buvo pilna žmonių, kaip gruste prigrusta. Čia buvo virėjos iš apielinkų kaimyninių namų, kiemsargis, du policininku, viršila su antpečiais, vaikas Petkus... Tasai Petkus budavo; kaip paprastai, trinasi kur-nors skalbyklą arba žaidžia virtuvėj su šunimis, dabar-gi jis gražiai sušukuotas, nupraustas ir parėdytas. Virtuvės vidury stovėjo Marytė naujais perkeliniais rubais ir galvą ruptomis apsikaisiusi. Drauge su ja stovėjo vežėjas. Abu jaunieji buvo raudoni, kaip bijunai, iškaitę ir smarkiai mirgėjo akimis.

— Na-gi... rodo si, laikas... — po ilgo tylėjimo prakalbėjo viršila.

Marytės veidas sujudo ir ji garsiai apsiwerkė... Vežėjas paėmė Marytę už rankos ir žengė link durų. Tą pat padarė ir kiti. Pagalios, durys atsidarė, virtuvėje pakvipo švėžias oras ir virtuvės išėjo į kiemą.

"Vargšė!—galvojo Jurgutis, beklausydamas virėjos raudų.—Kur ją nugabeno? Kodel tėvelis ir mamytė už ją neužsisoto?"

Po jungtuvinių apeigų skalbykloje ligi pat vėlybo vakaro skambėjo dainos ir muzikos garšai. Mamytė visą laiką buvo supykus, kad nuo auklės atsiduodanti degtinė ir kad deliai šios vestuvės nėra kas virdulį užkuriu. Kuomet Jurgutis ėjo gult, Marytė dar buvo negrįžusi.

"Vargšė Marytė dabar verkia kur nors patamsėj betunodama!—galvojo jis.—O vežėjas jai pirštu grumodamas šaukia: cit! cit!"

Sekandią dieną išryto virėja jau buvo virtuvėje. Užėjo vienai minutei vežėjas. Jis padėjo mamytei ir, rusčiai pažvelgęs į Marytę, tarė:

— Jūs-gi poniute, ją pridabokite. Bukite vietoj tėvo ir motinos. Ir jūs taip-gi, Onute, neapleiskite ją, prižiūrėkite, idant viskas gražiai. be išdykavimo... O taip pat, poniute, malonėkite atskaityt iš jos algos bent dvidešimt penkis litukus. Nauja plėškė reikalinga nupirkt.

Vėlei Jurguičiai nauja užduotis: gyvena Marytė laisvėje, kaip norėjo, niekam atskaitos neduodama, ir staiga, nė iš šio nė iš to atvyko kaž-koks svetimas žmogus, kuris nežinia iš kur igijo teisės prie jos pasielgimo ir nuosavybės! Jurguičiai kartu pasidarė. Jis labai, labai užsimanė suramint tą, kaip jis manydavo, žmonių priespaudos auką. Išrinkęs rusų patį didžiausį obuolį, jis priselino į virtuvę, iškiso obuolį slaptai į Ma-

rytės ranką ir tekinas metėsi atgal į savo kambarį. J. Naruševičius. Mokolai—1926 m.

ROZIŲ AUGINIMAS

Nizzoj, Francijoje, esą jau nuo senai užvesta rožių auginimas, kur pavesta rožėms žymus plotas žemės ant upės Varu kranto. Tos pramonės savininkas rupinasi pirm viso ko išlaikyt žieminės rožes, kurios nukirstos, randa sau vietą visoj Europoj. Kadangi oras Nizzoj nėra pakankamai šiltas, tai savininkas pastatė visą eilę šildytuvų (apsildomųjų budinkų), užimančių 6 tukstančius kvadratinų metrų, tyčiomis pritaikytų žieminų rožių kulturai. Be to, auginama ir nesuskaitoma daugybė vasarinų rožių laisvam ore arba tam tikslui įrengtuose inspektuose. Stiklinis stogas apsaugoja rožes nuo didelio lietaus. Laike nuo 15 gruodžio ligi 15 d. balandžio savininkas išsiuntinėja kasdien virš 500 tuzinų rožių. Nekurios jų veislės esą stebėtinai dydžio. Taip, pavyzdžiui, rožės "Paul-Neyron" išauga apie 12 ctm. Žemė rožėmis apsidinta užima 4 hektarų plotą, o savininkas apskaitė, kad kiekvienas hektaras žemės atnešąs jam kasmet nuo 10 ligi 12 tukstančių frankų pelno. Pas mus, Lietuvoj, gėlių auginimą ypač miestuose, visai nekreipiama dėmes. Žemės savininkai savo sklypelius, kaip teko matyt Kaune ir kitur, bulvėms apsdina arba avižomis apseja ir jiems nė į galvą neateina, kad tą patį sklypelį žemės esą galima kitaip išnaudot

ir daugiau pelnyt. Gyvenant Lietuvoje dažniau pažvelgkime į Vakarų Europą ir iš ten semkimės reikalingos Lietuvos miestams kultūros ir pagražinkim mūsų miestus ir sodžius.

MILIJONO ŽMONIŲ LIKIMAS

Likimas vieno milijono žmonių sulig aprašymo anglių statistiko, d-ro Farro, sekančiai atrodo: Iš milijono vaikų—naujagimių pirmaisiais gyvenimo metais miršta 150,000. Sukakus 12 mėnesių mirtis paima 53,000 kudikių. Ligi trečių metų pabaigos skaitlinė sumažėja dar 28,000. Toliau ligi 10 metų mirties atsitinkimai jau nėra taip skaitlingi net ligi 13-tų metų, kuriu mirties atsitinkimų esą nebuna daugiau, kaip 4,000. Nuo to laiko ligi pabaigos 45 metų mirštą apie 500,000. Pabaigoj 60 m. pasilieka dar 370,000 pražilusiu veteranų. 80 metų pasiekia 37,000 žmonių su palaužta sveikata. Pabaigoje 95 m. dar lieka tik 223 asmenys, kurių skaičius smarkiai mažinasi, kol, pagaliaus, 108 metais paskutinis gyvas iš milijono žmonių išnyksta, prisijungdamas prie savo pirmtakų armijos.

J. Naruševičius.

PRIZIUREKITE DANTIS! Tinkamos kainos, geriausia medžiaga, 25 metų patyrimo, visas darbas užtikrintas. Dovanai peržiūri dantis.

DR. H. A. WARREN
574 Main St., Worcester

64-72 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS. EST. 1912

Trynimas Pagelbsti

Trynk tą pačią vietą kur skauda!

Trynk, trynk, trynk iki oda įkais ir pasidarys raudona ir pajusite tą malonę šilumą to seno patikėto šeimyninio linimento:

PAIN-EXPELLER

Registr. J. V. Pat. Biure

Jis buvo ir yra naudojamas palengvinimui reumatiškų skausmų; sunaikinimui apsiereikusių peršalimų ir nurašinimui ir sustiprinimui pailsusių, skaudamų muskulų.

35c.—vaistinėse—70c.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & So. 5th St.
Brooklyn, N. Y.

WORCESTERIO PENKIŲ CENTŲ BANKA,

316 Main Street

Idėjimai eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryto iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Subatos vakarais vien tik del pinigų idėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Baltijos Amerikos Linijos
KALEDOS LIETUVOJ

"ESTONIA" gruodžio 7-tą Važiuokit visu keliu vandeniu į pačią

KLAIPĖDĄ per laisvąjį Danzigo portą. Iš ten tikrai vienos nakties kelionė kitu laivu.

\$107. tiesiog į Klaipėdą

3-čia klasa
UŽSIMOKĖK ABIPUS, TIKTAI \$181.

Populiariška turistinė trečia klasa tikrai \$10 abipus vienpus, \$15. abipus. Taksai atskirium.

Žiniomis kreipkitės į vietos agentus ar į bendrovę:
Baltic American Line, Inc., 10 BRIDGE ST., NEW YORK.

Nauja Lietuvių Krautuvė

Petras Ščiuka ir Antanas Česna atidarė Malevos Prekių, Pento visokios rūšies Krautuvę. Jie patys yra patyrę malioriai, todėl perkanties dous geriausia patarima, kur kokis pentas geriausia tinka ir patars kaip suvartot. Norinti pirkt malevos—pento, kreipkitės pas—

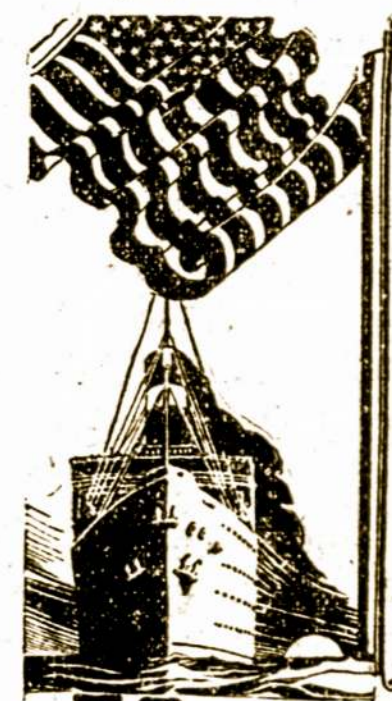
P. ŠČIUKA ir A. ČESNA,
23 MILLBURY STREET,
Worcester, Mass.

Lietuvių Graborius

JUOZAS DIRSA

Geriausiai patarnauju už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jusų drangą arba giminę, kreipkitės prie manęs. Taipgi teikiu patarnavimą automobiliu krikštynoms, vestuvėms, ir tt.

13 Ellsworth Street
Tel. Cedar 4953

Kaledų Ekskursijos į LIETUVĄ

Geriausias pasaulio laivas
S. S. LEVIATHAN
Išplaukia Gruodžio 4 per Cherbourg, vadas Mr. Jos. Turek, atstovas United States Linijos.

S. S. REPUBLIC
Išplaukia Gruodžio 11 per Bremen, vadas Mr. Geo. Hackl, atstovas United States Linijos.

Sios ekskursijos yra ypatingai vedamos, kas palieva jus nuo visų smulkmenų. Įrengimai ant visų United States Linijos laivų yra nepriygstami—erdvus kambariai, platus deniai, ir tt., o prie to pridėtins smugamas keliauti drauge su jūsu tautieciais.

Reguliariski Ispalankimai
S. S. President Roosevelt..... Gruodžio 1
S. S. Republic..... Gruodžio 11
S. S. President Harding..... Gruodžio 15
S. S. President Roosevelt..... Gruodžio 29

Pilnas smulkmenas patogumų keliauti laivais Suvienytu Valstijų Linijos suteiks jūsu vietos agentas, arba rašykite pas

United States Lines

75 State Street, Boston, Mass. 45 Broadway, New York City

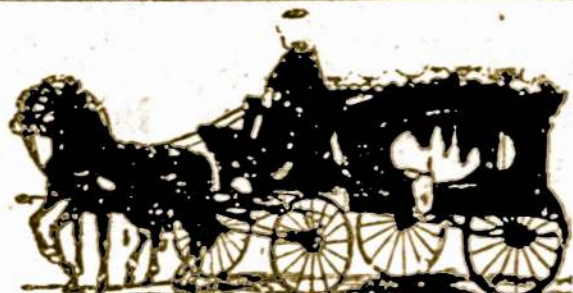

PIANO LEKCIJOS

Per daugelį metų ėmus piano lekcijas pas geriausius mokytojus, dabar pradėdu eit Bostono Konservatoriją ir pradėdu duot lekcijas pradžiamoksliams. Didžiausia atyda bus padėta mano mokiniams. Norinti imt piano lekcijas meldžiu užrašyt pas mane.

Valentina Paltanavičaitė
14 Vernon St., Worcester, Mass.
Tel. Park 6407

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobiliu Vestuvėms, Krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu:

MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET

Foreign Language Information Service

FLORIDA

Florida, pietryčiuose, pavadinta "pusiasialinė valstija." Jos plotas (58,666 mylios) yra 3,500 ketvirtainėms mylioms didesnis už Čekoslovakiją, ir suvirš tris sykius didesnė už Daniją. Beveik 5/6 dalis jos ilgumo, arba 375 mylios, vandeniu apsupta, Atlantikos okeanu rytuose ir Gulf of Mexico vakaruose.

Florida rado Ponce de Leon, beieškodamas jaunystės šaltinio. 1513 metais, vėlyku dienų, Ponce de Leon, su būreliu draugų, matė žemę, kur šiandien stovi St. Augustine, ir išlipė iš laivo viską pasisavinęs sau vardu Ispanijos karaliaus. Florida ispanų kalboje reiškia žieduota.

1821 metuose Suv. Valstijos užmokėjo Ispanijos karalystei penkius milijonus dolerių už tą žemę, tas buvo apie 62 centai už kiekvieną akrą. Nuo 1922 metų, kuomet Floridą prasidejo smarkus "lotų" pardavinėjimas, iki dabar, žmonės iš visur keliauna į Floridą. Tik 1849 metų aukso ieškojimas sutraukė daugiausiai žmonių. Spekuliatoriai, sukčiai ir geri piliečiai perka ir pardavinėja lotus — liekuose, miestuose, visur—nuo dolerio iki tūkstančių dolerių už akrą. Kodėl visi šitie žmonės apėjo savo namus ir užsiėmėms šiauriose, rytuose ir vakaruose ir ieško laimės vietoj, kuri visuomet buvo žinoma kaip pasibovimo vieta? "Klimatas ir žemė" sako nejudinamo turto agentai.

Gal ir yra kad Floridos klimatas padaro šios valstijos populiariausią žieminių rezortą, kas žymiai prisideda prie jos turto. Žiemos paprasta temperatūra yra 60 laipsnių Fahrenheito, ir vasaros, 78 laipsniai Fahrenheito. Birželis, liepos ir rugpjūtis yra karščiausi mėnesiai ir sudaro taip lietingą sezoną. Negalima lyginti šitą sezoną su tropikų sezonu, kuomet per dienas nepaliauja lietus lijes. Čionais truputi palija ir vėl oras traukus. Paprastai lija kas tris arba keturias valandas.

Apart Louisiana, Florida turi žemiausią aukštumą (elevation) virš jurių lygmalos. Šiaurvakarinė dalis kalnuota, bet krantių žemė žema, daugelį vietų pelkiuota su daug smėlinių salų ir koralo pavandeninių uolų. Yra suvirš 30,000 ežerų. Lake Okeechobee pietuose turi 12,000 ketvirtainių mylių. Šios valstijos žmonės vadina visokius vandenius ežerais ir gal todėl jų skaičius toks didelis. Randasi daug šaltinių su "carbonates" ir "sulphurated-hydrogen."

Vienas iš garsiausių ežerų randasi netoli miesto St. Augustine, dviejomis myliomis į jures, vanduo taip verda, kad vilnys su baisiu smarkumu muša jį.

Garsus "Everglades" yra pietinėje dalyje, šita vieta susideda iš vandens ir žemės. Gana didelė dalis šios nevaisingos ir dykos žemės jau buvo pagerinta, bet kuomet visa bus pagerinta ir padaryta vaisinga, tai agrikultūriškiems tikslams valstybė turės 4,200,00 akrų brangios žemės.

Floridos didžiausia upė, St. John, prasideda ciprisų liekanose ir šiaurios nuo Everglades ir teka paraleliškai su krantu iki Atlantiko okeano keliomis myliomis į rytus nuo Jacksonville. Del plačios įtakos Jacksonville yra pajurinis uostas.

Dainos garsioji "Swanee" upė yra labai ir visai negraži.

Keliaujant per Floridą galima rast visokių tropiškų augmenų. Ne taip apgyventose dalyse yra aukšti pušų medžiai. Florida užima pirmą vietą terpetino, darvos ir sakų produkcijoje.

Šiauriniams žmonėms dideli apelsinų elki yra labai žingėdys. Kartais vaisiai ir žiedai pasirodo pačiu laiku. "Grape fruit", "tangerines", ananasai, bananai, "avocado" kriaušės, persimonai, citrinai, "kumquats", gujavai ir mangomedžio vaisiai yra tik keli vaisiai, kurių augimui Florida užima pirmą vietą. Per pereitus kelius, metus šita valstija augino didesnę dalį ankstyvų daržovių, kaip tai tomačių ir salierų. Kuomet vaisius ir daržoves labai lengvai auginamos, pievokšninė žolė labai sunkiai auga ir reikalauja geriausios priežiūros. Žolė pasodinta eilėmis, kiekvienas augalas atskirai, ir kasdien turi but aplaistyta pakol pradeda augt. Į apie šeštus mėnesius pievokšninė žolė pasirodo.

1920 metuose, Florida turėjo 54,000 ukių, kiekviena iš beveik 112 akrų. Baltų ukinkinų buvo 41,051, juodų 12,954, ir svetur gimusių 2,715. Apart visokių vaisių ir daržovių, įvairūs riešutai auginti. Gyvuliai: karvės avys ir kiaulės—reikalauja labai mažai priežiūros, nes žiemoj nereikia tvartuose laikyt. Daug gyvulių išsiusta į Havaną.

Floridoj yra visokių paukščių: strazdų, lakštingalų, flamingų, garnių ir kitų. Gariose yra mažų juodų meščių, šunliuokių, elnių ir didelphių. Aligatorių ukinkinystė yra viena iš populiariausių ir geriausia užmakančių užsiėmimų. Odos vartojamas del mašų, kišenių knygelėlių, čeverių ir tt. Žuvavimas irgi pritraukia daugybę žmonių. Oisterių yra daug, pinčių ir koralų žvejystės užima svarbią vietą. Prie valstybės turto žymiai prisidėjo natūraliai depozitai fosfatino akmens, kas pristato medžiagą didelėms trašalo industrijoms, produktas ne tik išsiųstas kitoms valstybėms, bet ir kitoms Europos šalims.

Per ilgą laiką Florida pagarsėjus kaip žieminis rezortas. Prieš karą, kuomet automobilių lenktynės visur viešpatavo, metinės lenktynės Ormande ir Daytona Beach pritraukdavo daugybę žmonių. Bet per pereitus kelius metus tos vietos ne taip labai populiariškos buvo. Palm Beach pereitais metais tapo populiariausia vieta. Winter Park, tai kitas gerai žinomas rezortas. Ant vakarinio kranto galima paminėti St. Peterburgh ir Sarasota.

Tarp svarbesnių miestų šioj valstijoj yra sekanti:—

Jacksonville, su 95,450 gyventojų, yra didžiausias miestas ir komercialis centras stovi prie St. John upės, apie 30 mylių valstybės vidury. Čia upė labai plati ir tokiu būdu šis miestas yra uostu, ir didžiuliai okeano laivai čia sustoja. Yra Floridos vartai. Svarbiausios industrijos—laivų statymas, trašalo industrijos, medžio išsiuntimas ir auginyčios.

Tampa, su 94,693 gyventojais, randasi ant Tampa Bay, į vakarus. Svarbiausia pramonė yra cigarečių ir cigarečių gaminimas. Tų produktų vertė kasmet yra \$25,000,000. ir samdo 15,000 žmonių. Tarpe kitų industrijų yra—gurbų, mėslių, cigarečių baksų, laivų statymas, žuvavimas ir liejinyčios.

Miami, su 68,754 gyventojų stovi ant Biscayne Bay, 366 mylios į pietus nuo Jacksonville. Turi dideles vaisių pakavimo ir konservavimo vietas. Netoli iš miesto, auga visoki tropiški vaisiai, todėl visi siunčiami į Miami del pakavimo ir išsiuntinėjimo.

St. Augustine, su 10,458 gyventojais, yra trisdešimtis mylių į pietus nuo Jacksonville, St. Augustine yra Suv. Valstijų seniausias miestas. Šito miesto vartai buvo pastatyti suvirš 400 metų atgal ir visur yra pagarsėje. Senos gatvės labai siauros. Ir senos miesto dalys panašios į ispanų miestą.

Tallahassee, valstijos sostinė, turi 6,415 gyventojų, ir 165 mylios iš Jacksonville. Yra industriališkas centras. Iš 968,470 Floridos gyventojų, 638,153 yra balti. Sveitimsalių ir jų vaikų yra 105,858.

MOTERYS KAIP PILIETĖS

Nuo 1922 m. ištėkėjusi už Amerikos piliečio atėivė tuomi nelieki Amerikos piliete. Jeigu nori likt piliete, turi atskirai prašyt pilietystės popierę. Tokioms, kurių vyrų yra piliečiai, daug lengviau įgt pilietystę negu paprastam atėivui, ar paprastai atėivei. Pasitaiko, kad daugelis motery neliekti pilietėmis, todėl, kad klaidingai mano, jog jų vyro pilietystė jas irgi apsupina.

Jeigu atėivė taptų našle, kaikuriuose valstijose negali prašyt motinos pensijos. Jeigu reiktų keliaut užsienį negalėtų išgaut Amerikos pasporto ir gali negaut pasportą iš gimtinės šalies, nes kaikuriuos šalys nepripažįsta ištėkėjusias už atėivius moteris. Jeigu apsirgtų protiška ar užkrečiama liga,

tokia moteris gali but deportuota. Karės laikų gali but sulaukyta kaipo atėivė. Atėivės negali balsuot.

AMERIKOS ISTORIŠKOS DIENOS SPALIŲ MĖN.

Leif Eriksen diena

Leif Eriksen, norvegas, su būreliu draugų atvyko Amerikon spalių 4 d., 1000 m. Šis įvykis norvegų apvaikščiota rugsėjo mėnesio paskutinę savaitę ir spalių mėnesio pirmą savaitę. Atradimas Amerikos 1000 m. istoriškai pripažintas. Leif Erikson'as buvo sunus Raudonojo Eriko, vado norvegų kolonijos Greenlande. Eriksonas buvo pirmas žmogus perplaukt Atlantiko Okeaną žegliniu laiveliu. Atradėjas, su pasekėjais, rado čia labai daug vynuogių ir todėl net šiandien žmonės laiko vynuogių pokilius.

VOKIEČIŲ DIENA

Suv. Valstijų vokiečiai apvaikščioja 6 d. kaipo "Vokiečių Dieną," nes toj dienoj 1683 m. pirmieji vokiečiai "trylikos šeimynų galvos" atvyko į Philadelphia, ir apsigyveno toje miesto dalyje, kuri šiandien pavadinta Germantown. Jų vedėjas, Pastorius, jaunas advokatas, atidarė krautuve, kurioje padavinėjo verptus drabužius. Pirmais metais parduota drabužių už \$10. Vėliau, su atvykimu daugiaus imigrantų, popieros malunas atidarytas, tai buvo pirmas popieros malunas Amerikoje. Šiandien, dabartinėje Sesqui-centennial parodoje galima matyt pirmo maluno reprodukciją.

YALE KOLEGIJA ISTEIGTA

Net pirmieji New Haven'o kolonistai, 1638 metuose, planavo įsteigt kolegiją. Bet tik 1701 m. pirmos pastangos dėtos tą įvykdint. Connecticut valstijos dešimt ministerių išgavo čarterį įsteigt "Connecticut Kolegijai Mokyklą." Mokykla pradėta Saybrooke, bet vėliau tapo perkelta į New Haven'ą. 1718 m. vardas buvo permainytas į Yale kolegiją, garbėj Elihu Yale, kuris daug pinigų aukavo pirmai mokyklai. Nuo šios mažos pradžios išaugo vienas iš didžiausių Amerikos universitetu. 1925 m. Yale universitetas turėjo 525 fakulteto narius ir 4,445 studentus.

ATRADIMAS AMERIKOS

Kolumbas, su trims laivais, Santa Maria, Pinta ir Nina, rugpjūčio mėn., 1492 m. išplaukė iš Palos rasti trumpesnę kelią į Indiją. Po dviejų mėnesių nematydami jokios žemės, jureiviai sukilo prieš Kolumbą. Spalio 11 nakčia, Kolumbas tolimoj matė šviesą. Anksit sekantį rytą priplaukė prie žemės, ir paimdamas vėliavą Kolumbas su sekėjais išlipo iš laivo. Tikėdamas, kad jau čia Indija. Jie rado vietinių gyventojų, kurie tikėjo, kad atvyksta kokie tai dievačiai. Bet neužilgo Kolumbas-rado, kad žemė buvo sala ir ją pavadino San Salvador.

Šiandien trisdešimtis šešios valstijos apvaikščioja atradimą Amerikos.

GIMIMO DIENA MOLLY PITCHER

"Molly Pitcher" revoliucijos karės didvyrė gimė Carlisle, Pensylvanijoje, spalių 13, 1744 m. Būvo dukte vokiečio John Ludwig. 1769 metais ji ištėkėjo už barzdukučio John Hays. Kari prasidėjus, Jonas buvo paskirtas artileristu. Kadangi davė savo vyrus, tai Molly ėjo su savo vyru. Laike Monmouth kovos, birželio 28, 1778 m. ji kareiviams nešė vandenio. Kuomet jos vyrą britai nušovė, ji užėmė jo vietą prie kanono iki karės pabaigos. Washington, girdėdamas apie jos narsumą paskyrė ją seržentu. Buvo pirmą moteris užimt militarišką vietą Amerikoje. Nėr žinoma kaip gavo vardą "Pitcher".

SENATORIŲ IR KONGRESMONŲ ALGOS

Sulig vėliausio akto, kuris aprupina paskyrimus valdžios įstatymdavystiniui skyriui, atlyginimas federalių senatorių yra \$10,000 i metus ir \$530. kelionėms. Jiems pavehinta pasamdyt kelius darbininkus. Jeigu senatorius išrinktas kokio komiteto pirmininku, tai gali pasamdyt daugelį darbininkų. Senatoriai, kurie nėr komitetų pirmininkai, pavelinti pasamdyt keturius darbininkus — kurių algos turi but \$3,300, \$1,940, \$1,830, ir \$1,520. Senatorių kitos išlaidos, kaip tai rašomieji daiktai, prakalbų atspausdinimas ir pamfletai, užmokėtos.

Atstovų Buto nariai, kongresmonai, gauna \$10,000 i metus ir kelionėms \$400. Įstatymas nepažymi kiek darbininkų gali savo darbo žmonių lėšomis pasamdyt. Bet paskirta \$1,760,000. del darbininkų, kuriuos samdo kongresmonai ir teritorijų delegatai, tokiu būdu kiekvienas kongresmonas gauna \$4,000 i metus užmokėt. vienam ar daugiau darbininkų. Kongresmonų kitos išlaidos kaip rašomieji daiktai, prakalbų atspausdinimas ir pamfletai—užmokėtos.

ALASKA

1867 m. Rusija matydama, kad ji negalėjo tinkamai valdyt savo žemę Amerikoje, nes buvo per toli, ir kad Anglija nepasisavintų tos žemės, pasiuntė atstovą į Suv. Valstijas siulyt parduot ją. Reikalavo \$7,200,000. Kuomet sutartis buvo pasiūsta Senatui, spalių 18, 1867 m., žmonės negalėjo suprast, kodėl Rusija reikalavo tiek daug pinigų. Bet ta nuomonė senai persimainiusi.

1922 m. Alaskos žuvys Suv. Valstijoms atnešė \$34,720,793, kailiai \$3,561,291 ir auksas \$6,600,978.

LOUISIANA

Spalių 20, 1803 m. Suv. Valstijos nupirko Louisiana teritoriją nuo Francijos. Teritorija susidėjo iš 1,000,000 ketvirtainių mylių ir jėmė dabartinę Louisianos valstiją, Arkansas, Missouri, Iowa, Minnesota į vakarus nuo Mississippi, North

Dakota, South Dakota, Nebraska, beveik visą Kansas, didesnę dalį Montanos ir Wyoming; Colorado i rytus nuo Rocky kalnų, ir beveik visą Oklahomos valstiją. Už žemę užmokėta \$15,000,000.

LAISVĖS STOVYLA

Spalio 28, 1886 m. Francijos žmonės davė Suv. Valstijų žmonėms Laisvės Stovylą, atminčiai šimtmetinio apvaikščiojimo Amerikos nepriklausomybės. Stovyla buvo pastatyta ant Bedlow salos, New York'o uos-

ŽODYNĖLIS

Greičiausia išmoki Anglišką Kalbą

Turėdamas Kišenių žodyną, sutaisyta pagal geriausią kalbamokslinį būdą, be kito pagelbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyt. Kaina ..... 75c.

M. Paltanavičia,
14 Vernon St. Worcester, Mass.

NAUJAUSI LIETUVIŠKI REKORDAI

JUOZO BABRAVICIAUS, tenoro:

16034 F—Kur Bakužė Samanota, ir Agonėlės
16035 F—Tykiai, tykiai Nemunėlis teka, ir Visur Tyla
16036 F—Berniški Neg'viliok, ir Ne margi sakalėliai
16045 F—Gale sodo rymavo, ir svint aušrelė
16047 F—Lolita, ir Aprile

JONO BUTENO, baritono:

16009 F—Stasys, ir O! mergelė
16010 F—Nesigraudink, merguželė, ir Aš mergytė
16012 F—Vilniaus Kainėliai, ir Kur Bakužė samanota
16016 F—Lita, ir Leiskit į Tėvyne
16023 F—Vai vargė, vargė, ir Aš išėjau į girę
16037 F—Kada noriu verktu, ir Ant ežerėlio
16038 F—Lakštingalė, ir Agonėlė
16040 F—O, kai aš pas močiutė buvau, ir Eina garsas nuo rubežaus
16041 F—Mes be Vilniaus nenurimsim, ir Girtuoklio Daina
16044 F—Kalinio Daina, ir Mano gimtinė
16048 F—Išgerian septynias, ir Lopšinė

O. BIEŽIENĖS, soprano:

16046 F—Muzika-muzika, ir Dainuok sesute, lėpūnė

COLUMBIA ORKESTRA:

16002 F—Vestuvių maršas, ir Klarneto Polka
16022 F—Vilniaus valcas, ir Rinkinis rusiškų melodių
16030 F—Polka, ir Polka-mazurka
16039 F—Senelis, ir Gražuolė
16042 F—Maria, valcas, ir Berželis, valcas
16043 F—Polka Marytė, ir Polka Katrytė
16049 F—Kitayanka, polka, ir Kaimiečių valcas

DUETAI, ARMONIKOS ir KLARNETOS:

16014 F—Kubanų šokis, ir Karininkų valcas
16015 F—Draugingumo polka, ir Prakinumo polka

DŽIMDZI-DRIMDZI:

16004 F—Dzimdzi-Drimdzi, ir Futbolas, A. Vanagalio

INSTRUMENTALIS TRIO:

16017 F—Polka makorka, ir Musų linksmoji mazurka
16018 F—Sventos Ludijos šokis, Mano sielos šokis
16019 F—Santiago valcas, ir La Palomos serenada
16027 F—Meilės ir jausmų, ir Stasės polka

KABARETO ORKESTRA:

16028 F—Įvairių valcas, ir Kaminakrečio polka

KARIŠKA KAPELIJA:

16011 F—Marselietės maršas, ir Atsiminimai iš 1917

K. J. KRIAUCIUNAS, tenoras:

16005 F—Dudėlė, ir Godelės

LIETUVIŠKA ORKESTRA:

16020 F—Vestuvių Gėlių valcas, ir Mano slavokiškas valcas

K. MENKELIUNIUTĖ, soprano:

16032 F—Ne del tavęs aš mergelė, ir Vai močiutė manė

J. RAMANAUSKAS, tenoras:

16001 F—Svint aušrelė, ir Kam šėrei žirgelj

KOSTAS SABONIS, baritonas:

16000 F—I Beržyną eina Orija, ir Atvažiuo svetėliai

JUOZAS SUILDAUSKAS, baritonas:

16006 F—Gėriau diena, ir Esu ant šio svieto
16029 F—Atneša didas kukulių viedrą, ir O! motule ma!
16031 F—Zalioj lankoj, ir Kur josi?

VILNIAUS INSTRUMENTALIS TRIO:

16018 F—Zaidimo mazurka, ir Gegužinė polka

Rekordai kainuoja po 75 centus kiekvienas.

Norinti gaut juos, rašykit:

Amerikos Lietuvi,

14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

VIETOS ZINIOS

Turbūt jau visi žinote ir girdėjote apie didelę nelaimę, kuri patiko Worcesterio Sesutes Kazimerietes rugpjūčio 12 d., kuomet joms šv. Mišių klausant, vagis įsikraustė ir paėmė visus pinigų, kurie neprigulėjo sesutėms, bet buvo jų surinkti mokesčiai už mokyklą ir vaikučių knygas.

Ikišiol nors visai bandyta surast vagis, tačiau pasirodė, kad darbas eina veltui.

Tiesa, vagis nesugautas, pinigai dingę, bet sesučių viltis, energija ir pasišventimas liaudžiai liko. Jos turi viltį Dievuje, ir pasitikėjimą geradariams, kad kokiu nors būdu jie bus atgauti. Tačiau, rodydami sesutėms širdingą dėkingumą, taipgi parodykim, kad jų viltis ir pasitikėjimas netuščias, bet kiekvienas gelbėjime jas šiame svarbiame reikale. Ištikruviu. Kur tik sesučių pagelba buvo reikalaujama, jos ją ten suteikė didžiū širdingumu. Kur jų ir toliaus reikės, jos ir ten kitomis širdimis atsilieps ir suteiks pagelbą ir užganėdinimą.

Nenusistebėsiu dabar, jeigu didžiūna iš jus klausumet: "Kokiu gi būdu mes galime jums pagelbėti?"

Štai gi kokių: Lapkričio 21 d., "Mechanics" salėj yra rengiamas koncertas Sesučių labui. Programas bus išpildomas garsingiausių Worcesterio artistų. Taipgi dalyvaus jame "Svento Kryžiaus Kolegijos Orkestras". Kiekvienas žmogus, jaunas ar senas, mažas ar didelis, be jokios abejonės bus juomi patenkintas ir taipgi didžiai parems ir pagelbės sesučių reikalui. Užjaucias.

Mirė lietuvės. Bėgyje šių dviejų savaitių numirė keturios lietuvės worcesterietės. Pirmiausia numirė Ona Vaitkevičiūtė, 22 metų amžiaus. Sirgus ilgą laiką, mirė Worcester State ligoninėje. Paliko tėvą dideliame nuhudime.

Mikalina Puzarienė mirė užperėitą sekmadienį. Pakavota šv. Jono kapinyne su iškilmingomis apeigomis.

Anelė P. Kotonitė, 16 metų amžiaus, mirė užperėitą pirmadienį miesto ligoninėje po operaciją. Pakavota Notre Dame kapinyne.

Elzbieta Visockitė — Bakanauškienė, žmona krautuvninko Stanislovo Bakanausko, mirė antradienį Harvard ligoninėje. Pakavota perėitą šeštadienį Hope kapinyne.

Lai joms visoms buna lengva šalta žemelė!

Jubilėjinis koncertas ir prakalbos. S.L.A. 57 kuopa, paminėjimui 25 metų savo gyvavimo sukaktuvių, rengia didelį koncertą ir prakalbas lapkričio 14 d., Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott St., 7:30 val. vakare. Dalyvauja Aušrelės ir Aido chorai, smuikininkas Edv. Gilius, pianistė Valentina Paltanavičiūtė ir kiti. Kalbėtojai bus R. Mizara iš Brooklyno, ir vietiniai.

Dr. Felix J. Bentz, kuris atidaro raštinę po num. 4 Lafayette St. praneša, kad jis yra pilnai prisiruošęs patarnauti ligoninams. Dr. Bentz užtikrina, kad jis patarnaus kuo-geriausia, nes jis turi ilgus metus patyrimo už save. Jis lankė Mt. Vernon kolegiją, Baltimore, Md. ir užbaigė St. Louis Medicinos Kolegiją. Po to jis praktikavosi Boston Miesto ligoninėje, Cambridge ligoninėje, St. Joseph ligoninėje, Lancaster, Pa. ir St. Antony ligoninėje St. Louis'e. Jis dabar tik reorganizavosi U.S. Marine ligoninėje, kur jis tyrinėjo vyrų ligas. Prieš tai buvęs Harvard Vaikų ligoninėje.

Svarbus susirinkimas. Worcesterio Lietuvių Savitarpinės Paskolos Draugijos pirmutinis metinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, lapkričio 11, 8 val. vakare, Aušrelės kambary, 33 Millbury St. Kiekvienam nariui begalo svarbu dalyvauti. Norintieji tapti nariais irgi gali at-eit. Sekr.

Didelis koncertas. Aušros Vartų parapijos choro didelis koncertas įvyks sekmadienį, lapkr. 14 d., 7:30 val. vakare, K. of C. Alhambra svetainėje, Elm St. Solistais bus p-lė J. Mitrikaitė, p. R. Juška ir kiti.

Kas nors nepaprasto. Atsivilko kaž-koks "valkata", net nuo Čikagos miesto, ir šv. Jurgio. D-jos "žvalgyba" tuoj jį suėmė. Dabar jis bus verčiamas ats-kleist savo gyvenimo istoriją Worcesterio lietuviams, viešai.

Kada ta "Valkatos" istorija paaiškės, dar nenustatyta dienos, bet bus tuojuo po Kalėdų svenčių. Meldžiam kitų draugijų nepastot kelio "Valkatai." Šv. J. D. Komisija.

Klubių fėrai. L.U.P.Klubas rengia didelius fėrus, Fr. Mathe-w's Svetainėje, Green St. Fėrai prasidės ketvirtadienio vakare, baigsis šeštadienio vakare. Ketvirtadienį ir penktadienį, nuo 7:30 val. griežs orkestra šokiams. Šeštadienį po piet, 4:30 val. griežs benas. Bus galima išlaimėt daug gražių dovanų. Komisija.

PRANEŠIMAS!

Gerbiamieji, šiuomi pranešu, kad užlaikau kriaucių dirbtuvę. Esu pilnai prisirengęs pasiūt Tamstom žieminius aprėdalu—siutą arba overkotą, iš geriausių vilnų audimų. Senus sutaisom, išskalbiame, išprosiname. Moterų senos mados drapanas perdarom į naujas. Furkotus (futrąs) perdirbame, sutaisom, kur nusidėvėję įdedam naujus kavalkus bilekio žvėries kailio. Visokius kotus sutaisom, įdedam naujus pamušalus. Darbas užtikrintas.

J. ŠUGŽDINIS, 326 Millbury St., kamps Arwick Ave.

PRANEŠIMAS

PRANEŠAM savo draugams, kad mes turim Filling Station. Parluodam Atlantic gazoliną, aliejų ir kitas reikmenis automobiliams. Meldžiam atsilyknt.

P.JURKINAS ir W. LAUDINSKAS, Kamps Harding ir Lamartine St. WORCESTER, MASS. (44-45)

PARSIDUODA

PARSIDUODA BERZINĖS MALKOS, \$11. už kordą. Pristatome į vieta. FRANK BORIS, BOX 217, Rochdale, Mass.

PARSIDUODA privatiniai namai po \$4000 ir brangiau. Geriausia biznio vieta apielinkėje, prie keturių vieškelių, ir visai arti lietuvių bažnyčios.

MRS. JOHN McDONALD, 25 Beach & Line St., Girardville, Pa. (42-46)

PARSIDUODA PIGIAI keturių kambarių naujį rakandai. Norinti pirk, kreipkitės pas—

JOS. JAZUK, 29 Mendon St., Worcester, Mass.

PARSIDUODA pusė biznio—grosernės ir bučernės, ir trokas. Labai gera vieta del biznio. Biznieriu ar ne biznieriu puiki progą pirk, nes dabar geras laikas stot į biznį, nors ir mažai turto turint. Aplinkybės verčia mane greit parduot biznį. Nepatyrusių biznyje apsimu išlavint P. MISKINIS, 4078 Washington Street, Roslindale, Mass. (45-47)

PARSIDUODA aržuolinis valgomos kambario setas, devynių smotų. Svi- nuoto stiklo šėpa indams ir bufetas. Taipgi parduoda mažai-var-tota sofa.

MRS. J. FRED POWERS, 10 Montrose St., Tel. Cedar 851-M

PAJIESKOJIMAI

PAIEŠKAU Augusto Globio, paei- nančio iš Kasbarinos kaimo, Ba- taktių parapijos. Jis atvažiavo iš Lietuvos 1914 m. į Cambridge, Mass. Girdėjome persikėlę į Indiją. Tu- riu svarbų reikalą. Kas apie jį praneš, gaus \$5. dovanų.

STANLEY MOCKAITIS, 532 Crosby st., Grand Rapids, Mich. (44-45)

ANT RANDOS.

PASIRANDAVOJA NAMAS tykioje vietoje, arti miesto. Kas mėgstat ramią vietą ir tyrą orą, naudokitės progą. Randa nebrangi. Kreipkitės pas—

MARY ROLLINS, 1341 Millbury St. Worcester, Mass.

TENEMENTAS ANT RANDOS. Še- šių kambarių tenementas pasiranda- voja prie 113 Perry ave. Randa pigl. Kreipkitės pas—

JUOŽA BARAVYKA, (1 gyvenimas) 113 Perry Ave., Worcesteryje. (45-47)

ANT RANDOS geras kambaris vy- rui, vienam, arba dviem, arba vedu- siai porai.

K. BLIUDIENĖ, 6 Clarkson St. (Ant antro)

KAIP IŠNAIKINT ŽIURKES

Geriausias sumanymas naikint žiurkes iš namų. Kas nenori su žiurkėmis gyvent, kreipkitės pas mus, mes turim geriausių sumanymą, kaip jas išnaikint. Pata- rimas su reikalingom gyduolėm kainuoja \$2.

W. INTAS, Gore Rd., Webster, Mass.

"Skrom", P. Lipnevičiaus išrašta gyduolė dar esant jam Lietuvoje. NEPASIDUOKITE REUMATIZMUI!!!

Reumatizmas dabar labiausiai žmogui įkirią, kada oras nuolat mainosi. Bet nepasiduokit! Gyduo- lės "Skrom" yra pagydę daugelį žmonių, kuriems pinigų ir laiko sutūpino. Šiandai žmonių pasigel- bėjusi vartodami "Skrom". Jų pa- vardes ir adresus mes jums prisiu- sime del persitikrinimo. Jeigu jus sergata reumatizma, nepasiduokite. Rašykite pas mus, mes pri- sigrisime šių stebuklingų gyduolių. Nelauk ir nekentėk be reikalo. Bonkute "Skrom" 1 dol., su pri- siuntimu \$1.25.

M. Paltanavičia, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Lietuvos Saldainiai!

Birutės Fabriko šiauliuose. Remkite Lietuvos pramonę pirk- dami tiktai BIRUTES saldainius

Dežutė saldainių 2½ svarų kainuoja \$1.30

Reikalaukite visose lietuviškose krautuvėse arba prisiųskite mums pinigų ir mes prisiųsime saldainius paštu.

REIKALAUJAME AGENTŲ kiekvienoje kolonijoje.

LIETUVIŲ PREKYBOS B-VĖ, 366 West Broadway, Boston 27, Mass. (44-48)

PAIEŠKAU savo žmonos ir sunus ieško savo mamos — Marijonos Sniečkienės, po tėvais—Paulauskai- tės, paieina iš kaimo Turlojiškės, Ru- daminos parapijos, Mariampolės apskrčio. Paliko mus 11 d. rugpjū- čio, 1926. Jos išveizda: 5 pėdų augš- čio, biskj linktelėjus, turi vieną prie- šakinį dantį auksuotą, sveria apie 150 sv., nemoka nė skaityt, nė rašyt. Kalba tik lietuviškai ir biskj angliš- kai, metų turi 34. Drauge su jais išbėgo ir vyras — Petras Jokubaus- kas, kitaip vadinasi Peter Lek. Jis dirba daugiausia restauranore, me- tų turi 50, plaukai žili, nešioja aki- nius. Apie 5 pėdų, 5 colių augščio, trumpos nosies, riebus, paieina iš Kelmės parapijos, Raseinių apskrčio. Kas apie juos praneš, gaus do- vavų 5 dol.

A. SNECKUS, 29 Franklin St., Paterson, N. J. (44-46)

PAIEŠKAU brolio Benio Kordušo, kuris gyvenęs Worcesteryje, dabar Detroit, Mich. Pamečiau antrašą. Prašau atsisaukt.

ONA ŠAPAUŠKIENE, 11 Gold St., Worcester, Mass.

"Am. Lietuvis" Knygynė galite gaut visokių laiškams popierų.

Pirkimas be pinigų

Jau užsibaigė vasara, prasidėjo šaltas ruduo, žmonės reikalauja šiltų aprėdalu. Kaip tik laiku, tu- rim didžiausią eilę visokios rūšies drapanų: vyrams viršutinių kotų, naujos mados siutų su de- vom kelnėm, čėverykų, skrybėlių, ir tt.; vaikams siutukų ir kotukų naujausia mada— Iš pereitų metų, turim paliktų vaikams kotukų, kuriuos atiduosim už pusę kainos. Moterims ir mergi- nomoms yra gražiausių dresių, kotų, skrybėlių, ir futrų; mergaitėms kotukų, dresiučių. Viskas nu- piginta kaina. Pasirinkimas didžiausias, nes ši krautuvė yra didžiausia drapanų krautuvė Mill- bury gatvėj. Galit ir BE PINIGŲ PIRKT—tik atsinešit lietuviškų bonų kuponus, o mes apmai- nysim į tavora. (42-45)

A. J. KATKAUSKAS, 372-376 MILLBURY ST., Worcester, Mass.

AUTOMOBILIŲ SAVININKAMS

Autorizuotas per steitą del vi- suotino automobilių inšurimimo Agentas L. J. PAULAUŠKAS, inšurina automobilius ir prista- to registracijos bletas. Kreipki- tės—

L. J. PAULAUŠKAS, 14 Vernon St., Worcester, Mass. (Ofisas prie "Amerikos Lietuvis")

Obuoliai! Obuoliai!

Rankomis skinti obuoliai, pirmo nu- merio "BALDWIN", raudoni, kaip baciniai, tik \$3.50 už baką, su pri- statymu į namus. Ar Jūs užėjot tą kaina, kur nors kitur? "Bečiu laif", kad ne. Jei norit persitikrint, užei- kit į B. & K. KAPITOL MARKET, 109 Millbury St., ir pamatysit. Tele- fonas Park 1415. Kromelinkai — Bakanauskas, Kudarauskas ir Gustai- tis.

—Jonai, kur tu bėgi? —Nagi į B. & K. Marketą. Mat, girdėjau, kad jie parduoda baką o- buolių už \$3.50, o Solderius, lašinius, ir sudytus, kaulukus po 19c. svarg.

SKOLINAM PINIGUS BILE SUMA, didele ar mažą, ant laikrodžių, dei- mantų, futrų, šėrų, bonų, ir kitų vertingų dalykų. Labai maži nuo- šimčiai. Be jokio viešumo.

TĖMYKIT Mes turim gana daug neatprašytų futrų del vyrų ir moterų, kurias parduosim

Už pusę jų vertės ar pigiau Nėra galimybės, del vietos stokos, suteikt Jums kainas. Pažvelkit tik į mūsų langus, pamatysit mu- šų pasiūlymus. Mes taipgi turim visą eilę

Overkočių vaikams ir vyrams už \$11.50 Vertė iki \$45.00 KVIETIAM UŽEIT.

Marcus Collateral Loan Co., 177-183 FRONT STREET Atdara vakarais.

DR. EMIL BIZUB SPECIALISTAS Gydyne Vyrų, Moterų ir Vaikų Užsienėjusių Ligų 17 Millbury Street (Arti Vernon Sq.), Worcesteryje

2-4 popiet sekmadieniais Valandos:—9-12, 1-4, 7-9 kasdien Tel. Park 2583

Antanas J. Milleris. Lietuvis Advokatas 406 Slater Building, Worcester, Mass.

DYKAI NUO PATRUKIMO KENČIANTIEMS.

Nedėvėk diržo—išvengk pavojin- gu operacijų.

STUARTO LIMPANČIOS PLAPAO PADUSKAITES yra skirtingos nuo praršimo diržo, jos yra išlaukinės gy- duolės, limpančios prie kuno ir duo- dančios sustiprinimą toms kuno da- liams, kurioms reikalinga. Neturi jo- kių šniurų nė sprengžinių. Nenusi- ka ir nentsiremia į kaulus. Tūkstan- čiai šiomis paduskaitemis gydos na- mie, nesutrukdamu nuo darbo ir dau- gelias praneša, jogei šitokiu būdu iš- sigydo. Mipkštos kaip moštas — lengva pridėt—nebrangios. Už jas gautas auksinis medalis Romoje, Grand Prix medalis Paryžiuje ir gar- pingas paminėjimas Panamos ekspo- zicijoje, San Francisco. Procesas at- sitalymo yra naturalis ir daugiau nereikia dėvėt diržų. Mes prirodysim tai pasigėdami juo Plapao išbandy- mui visiškai DYKAL. Nesušk pinigų, tik parašyk mums.

PLAPAO LABORATORIES, 3057 Stuart's Bldg. St. Louis, Mo.

SEYMOUR LAUNDRY CO. Išskalbia visos savaitės žlugtą kuogražiausiai, už \$1.00. Gerai, švariai išskalbia drabužius ir pri- stato į namus. Lietuviška skalby- kla.

5 SEYMOUR ST., Worcester, Mass.

ADVOKATAS Ignas J. Barkus 546-548 Slater Building. Vedu visokias civiliškas ir krimi- nališkas bylas. Darau dokumen- tus prie pirkimo ir pardavimo.

Tel. Park 7717 Rezidencija: 31 Chrome Street

ANDRESON AND PATTERSON Urminiai par- davėjai Moxie, Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer, Cherry Smash. Išdirbėjai ir pa- davėjai saldainių, saldumynų, gra- žių skrynelių, vaisių, sirupų ir orangeade.

GAUSŲ CROWN QUALITY LEDAI 21 Bridge St., Worcester, Mass. Tel. Park 5203 ir 5204

DR. FR. PUSKUNIGIS 38 Providence St. Worcester, Mass. Tel. park 6947 (Priešais Lietuvių šv. Kazimiero bažnyčia) Priėmimo valandos: 2 iki 4 popiet 6 iki 8 vakare

AMERIKOS LIETUVIS ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS.

DR. FR. PUSKUNIGIS 38 Providence St. Worcester, Mass. Tel. park 6947 (Priešais Lietuvių šv. Kazimiero bažnyčia) Priėmimo valandos: 2 iki 4 popiet 6 iki 8 vakare

Tel. Park 2470 Res. Cedar 10045-J. BEN. MENDELSON, Advokatas Ir registruotās notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus lega- liškus darbus kaip Amerikoje, tai: ir Europoj. 390 Main St., Room 931—932 Worcester, Mass.

ŽODYNĖLIS GERIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBA. Turėdamas kišeninį žodynėlį, sutaisytą pagal geriausių kalbamokslinį būdą, be kito pagelbos iš- moksi skaityt, rašyt ir kalbėt. Kaina tik 75 centai. Galima gaut pas M. PALTANAVIČIĄ, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

OPERŲ ARIJOS Naujos operų arijos, lietuvių kalboje, gražiose laidose, su Lietuvos Operos artistų paveikslais. Mefistofelio Serenada, iš Fausto - .75 Margaritos Deimantų Daina, iš Fausto - .75 Kavatina, iš Fausto - .75 Sibelio Gėlių Arija, iš Fausto (altui) - .75 Mefisto—Aukso Štabas - .75 Valentino Malda, iš Fausto - .75 Figaro Kavatina, iš Sevilijos Kirpėjo - \$1.00 Gražios, žavėjančios dainos, ypač tinkamos lietuvių koncertiniam pro- gramui. Reikalaukit dabar. Amerikos Lietuvis, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

SKOLINAM PINIGUS BILE SUMA, didele ar mažą, ant laikrodžių, dei- mantų, futrų, šėrų, bonų, ir kitų vertingų dalykų. Labai maži nuo- šimčiai. Be jokio viešumo.

TĖMYKIT Mes turim gana daug neatprašytų futrų del vyrų ir moterų, kurias parduosim

Už pusę jų vertės ar pigiau Nėra galimybės, del vietos stokos, suteikt Jums kainas. Pažvelkit tik į mūsų langus, pamatysit mu- šų pasiūlymus. Mes taipgi turim visą eilę

Overkočių vaikams ir vyrams už \$11.50 Vertė iki \$45.00 KVIETIAM UŽEIT.

Marcus Collateral Loan Co., 177-183 FRONT STREET Atdara vakarais.

DR. EMIL BIZUB SPECIALISTAS Gydyne Vyrų, Moterų ir Vaikų Užsienėjusių Ligų 17 Millbury Street (Arti Vernon Sq.), Worcesteryje

2-4 popiet sekmadieniais Valandos:—9-12, 1-4, 7-9 kasdien Tel. Park 2583

Antanas J. Milleris. Lietuvis Advokatas 406 Slater Building, Worcester, Mass.

DYKAI NUO PATRUKIMO KENČIANTIEMS. Nedėvėk diržo—išvengk pavojin- gu operacijų.

STUARTO LIMPANČIOS PLAPAO PADUSKAITES yra skirtingos nuo praršimo diržo, jos yra išlaukinės gy- duolės, limpančios prie kuno ir duo- dančios sustiprinimą toms kuno da- liams, kurioms reikalinga. Neturi jo- kių šniurų nė sprengžinių. Nenusi- ka ir nentsiremia į kaulus. Tūkstan- čiai šiomis paduskaitemis gydos na- mie, nesutrukdamu nuo darbo ir dau- gelias praneša, jogei šitokiu būdu iš- sigydo. Mipkštos kaip moštas — lengva pridėt—nebrangios. Už jas gautas auksinis medalis Romoje, Grand Prix medalis Paryžiuje ir gar- pingas paminėjimas Panamos ekspo- zicijoje, San Francisco. Procesas at- sitalymo yra naturalis ir daugiau nereikia dėvėt diržų. Mes prirodysim tai pasigėdami juo Plapao išbandy- mui visiškai DYKAL. Nesušk pinigų, tik parašyk mums.

PLAPAO LABORATORIES, 3057 Stuart's Bldg. St. Louis, Mo.

SEYMOUR LAUNDRY CO. Išskalbia visos savaitės žlugtą kuogražiausiai, už \$1.00. Gerai, švariai išskalbia drabužius ir pri- stato į namus. Lietuviška skalby- kla.

5 SEYMOUR ST., Worcester, Mass.

ADVOKATAS Ignas J. Barkus 546-548 Slater Building. Vedu visokias civiliškas ir krimi- nališkas bylas. Darau dokumen- tus prie pirkimo ir pardavimo.

Tel. Park 7717 Rezidencija: 31 Chrome Street

ANDRESON AND PATTERSON Urminiai par- davėjai Moxie, Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer, Cherry Smash. Išdirbėjai ir pa- davėjai saldainių, saldumynų, gra- žių skrynelių, vaisių, sirupų ir orangeade.

GAUSŲ CROWN QUALITY LEDAI 21 Bridge St., Worcester, Mass. Tel. Park 5203 ir 5204

DR. FR. PUSKUNIGIS 38 Providence St. Worcester, Mass. Tel. park 6947 (Priešais Lietuvių šv. Kazimiero bažnyčia) Priėmimo valandos: 2 iki 4 popiet 6 iki 8 vakare

AMERIKOS LIETUVIS ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS.

DR. FR. PUSKUNIGIS 38 Providence St. Worcester, Mass. Tel. park 6947 (Priešais Lietuvių šv. Kazimiero bažnyčia) Priėmimo valandos: 2 iki 4 popiet 6 iki 8 vakare

Tel. Park 2470 Res. Cedar 10045-J. BEN. MENDELSON, Advokatas Ir registruotās notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus lega- liškus darbus kaip Amerikoje, tai: ir Europoj. 390 Main St., Room 931—932 Worcester, Mass.